

DOLGOROČNI PLAN OBČINE LOGATEC ZA OBDOBJE 1986–2000 URBANISTIČNA ZASNOVA LOGATEC

osnutek – povzetek

VSEBINA

UVODNA OBRAZLOŽITEV

O RAZVOJU PO OBMOČJIH

Območja urbanistične zasnove Logatec
Rovatsko-žibrsko območje
Hotenjsko območje
Območje Laz z okolico

RAZVOJ PREBIVALSTVA

ZAPOSLOVANJE

DOLGOROČNA USMERJENOST GOSPODARSKEGA RAZVOJA S Poudarkom na izvajanju sprememb v gospodarski strukturi

NAČINI IN USMERITVE ZA UREJANJE NASELJI

1. faza priprava strokovnih podlag in analize dolgoročnih razvojnih možnosti; priprava in sprejetje »Smernic«
2. faza priprava in obravnava osnutkov dolgoročnega plana z urbanistično zasnovo
3. faza priprava in obravnava predloga dolgoročnega plana z urbanistično zasnovo in sprejetje plana

Osnutek dolgoročnega plana občine Logatec je pripravljen v skladu z določili Zakona o sistemu družbenega planiranja in o družbenem planu SRS (Ur. list SRS, št. 1/80). V posameznih konkretnih primerih so bile pri izdelavi osnutka uporabljene rešitve kot jih predvideva Osnutek zakona o temeljih sistema družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije (Poročevalec SRS, št. 33/88).

Osnutek planskih aktov občine je izdelan na podlagi opredelitev iz Analize razvojnih možnosti gospodarstva občine Logatec v obdobju 1986–1990 in 1986–2000 in Smernic za pripravo planskih aktov občine Logatec (maj 1988) kot strokovno analitičnih osnov za pripravo planskih aktov.

Izdelava osnutka akta je časovno sovpadla z aktivnostmi za pripravo reforme gospodarskega sistema in izvedbo sprememb v gospodarski strukturi. Zato je v gradivu dan poseben poudarek usmeritvam, nalogam in ukrepom kot jih opredeljujejo izhodiščne osnove za reformo gospodarskega sistema (Poročevalec SRS, št. 20/88).

Z vidika časovnega obdobja, v katerem je planski akt pripravljen je treba poudariti, da je sredi srednjeročnega obdobja (na katerega se nanaša), potrebno v posameznih konkretnih primerih uporabiti specifične pristope. Ti so ustrezno upoštevali tudi dejstvo, da je ves preostali del srednjeročnega obdobja (1989–1990) opredeljen kot obdobje razvojnega predaha za spremembe v gospodarski politiki in strukturi.

Uvodna obrazložitev

Predloženo gradivo predstavlja povzetek ključnih poudarkov iz pripravljene osnutka dolgoročnega plana občine Logatec za obdobje 1986–2000, ki ga je obravnaval IS občine Logatec in ga daje v času od 20. 1. do 20. 2. v javno razpravo. Z gradivom želimo predvsem opozoriti na pomen predloženega gradiva za naš skupni nadaljnji razvoj. Samo ob široki vaši podpori in tvornem sodelovanju v procesu javne razprave lahko pričakujemo, da bodo planska predvidevanja tudi resnično zaživel.

Skupščina občine Logatec je 1984 leta sprejela odlok o pripravi in sprejetju dolgoročnega plana občine Logatec za obdobje od leta 1986 do leta 2000.

Sočasno z dolgoročnim planom poteka delo na pripravi urbanistične zasnove za osrednje urbanizirano območje v občini Logatec. Urbanistična zasnova je sestavni del dolgoročnega plana.

Delo na pripravi dolgoročnega plana poteka skladno z zakonskimi določili po naslednjih fazah:

O razvoju po območjih

Glede na dejstvo, da je razvojna in prostorska problematika kotlinskega dela občine Logatec (Urbanistična zasnova Logatec) sestavina predloženega osnutka dolgoročnega plana občine Logatec, to problematiko na tem mestu samo povzemamo.

Območje urbanistične zasnove Logatec

Prostorski obseg območja

Na podlagi obveznih izhodišč in usmeritev sprejetih z urbanistično zasnovo Logatca bomo usmerjali razvoj in urejali prostor v območju, ki je razčlenjeno na naslednja ureditvena območja

- (1) Ureditveno območje Logatec
- (2) Ureditveno območje (potencialne) industrijsko komunalne cone »Zapoleje«

(3) Ureditveno območje športno rekreacijskega centra Sekirca – Brojsko polje

(4) Ureditveno območje rekreacijskega centra Koš

1. **Ureditveno območje Logatec** vključuje sklenjeno urbano aglomeracijo v katero so zraščena naselja od Dolenjega do Gorenjega Logatca z Gorenjo vasjo, Martinj hrib in industrijska cona na vzhodnem delu te aglomeracije.

Navedeno območje je glede na razvojne značilnosti in funkcijo razčlenjen na prostorske in funkcionalne celote

– ožja ureditvena območja:

- Dolenji Logatec
- Blekova vas
- Gorenji Logatec
- Martinj hrib
- Industrijska cona Logatec

Ožja ureditvena območja so glede na bodočo namembnost in bodoči način urejanja s prostorskimi izvedbenimi akti členjena na naslednje podrobne prostorske celote.

– **Dolenji Logatec (DL)**

- a) DL – C1 Novi center
- b) DL – SC1 Staro jedro
- c) DL – SC2 Brod-center
- č) DL – S1 Grampovčnik
- d) DL – S2 Poštni vrt – Nova vas
- e) DL – S3 Jačka
- f) DL – S4 Mandrge
- g) DL – SO1 Naklo
- h) DL – SK1 Brod – vas
- i) DL – SZ1 Čevica
- j) DL – Z1 Pokopališče

– **Blekova vas (BV)**

- a) Lokva (BV–SC1)
- b) Blekova vas (BV–S1)
- c) Grintavec (BV–S2)
- d) Dolina (BV–SK1)

– **Gorenji Logatec (GL)**

- a) Staro jedro (GL – SC1)
- b) Studenček (GL – SK1)
- c) Gorenja vas (GL – SK2)
- d) Mareke (GL – K1)

– **Martinj hrib (MH)**

- a) Staro naselje (MH – S1)
- b) Ob železnici (MH – OS1)
- c) Plesišče (MH – OS2)

– **Industrijska cona Logatec (IL)**

- a) Valkarton (IL – I1)
- b) Kli (IL – I2)
- c) Obrtna cona (IL – o1)

2. **Ureditveno območje (potencialne) industrijsko komunalne cone »Zapolje«** (IZ) obsega območja ob severnem robu Logaškega polja in sicer med magistralno cesto in železnico ter del območja severno od magistralne ceste. Podrobnejša členitev območja, ki je namenjena razvoju gospodarskih dejavnosti predvsem po letu 2000 – bo mogoča na podlagi izdelave programske zasnove in o tem povezane členitve območja na podrobne prostorske celote. V okviru planskega akta členimo območje na

- a) komunalno cono (IZ1)
- b) industrijsko cono (IZ2)

3. **Ureditveno območje Brojsko polje (BP)** je glede na planirano vrsto ureditev za šport in rekreacijo razčlenjeno na ožja ureditvena območja

- a) Sekirica (BP – RK1)
- b) Ženček (BP – RK2)
- c) Brojsko polje (BP – K1)

4. **Ureditveno območje »Koš«** (K–RK1)

je funkcionalna in urejevalska celota.

Razmejitve ureditvenih območij, ožjih ureditvenih območij in podrobnih prostorskih celot so prikazane v kartografskem delu UZ, karta 1.

Usmeritve organizacije dejavnosti v prostoru

Vloga Logatca kot občinskega središča in njegove razvojne usmeritve so opredeljene v poglavju 3.3.1 in jih ne ponavljamo. V tem poglavju povzamemo usmeritve, ki so bistvenega pomena za zasnovo prostorske organizacije dejavnosti in s tem povezanimi posegi v prostor

– V ureditvenem območju Logatca bo leta 2000 živel približno 7000 prebivalcev, odnosno 2330 gospodinjstev

– Za planirano povečanje števila gospodinjstev bomo v obdobju 1986–2000 zgradili približno 520 stanovanj in 60 nadomestnih stanovanj

– Razmerje blokovna: enodružinska stanovanjska graditev bo

45 % stanovanj v nizkih blokkih

25 % stanovanj v vrstnih in atrijskih hišah

30 % stanovanj v prostostojećih hišah

– Za stanovanjsko graditev bomo uredili 28 ha stavbnih zemljišč, od tega je mogoče z zapolnitvami in prenovo neracionalno izkoriščenih obstoječih stavbnih zemljišč zagotoviti vsaj 20 % potrebnih površin

– V ureditvenem območju Logatca bo leta 2000 približno 3700 delovnih mest, za kar moramo (odvisno od proizvodnih usmeritev) zagotoviti 40 do 60 ha zemljišč (vključno s sed.)

– Z zagotovitvijo in ugodno ponudbo primernih stavbnih zemljišč za razvoj industrije in malega gospodarstva ter spremljajočih terciarnih dejavnosti (transport, trgovina, skladišča, servisi) bomo pritegnili tudi investitorje iz širšega območja

– V Logatcu bomo razvijali oskrbne in storitvene dejavnosti za boljšo oskrbo ožjega in širšega (občinskega) zaledja: ustvarili bomo pogoje (prostorske, kvaliteto ponudbe) za postopen razvoj regionalno pomembnih funkcij)

– Zagotovili bomo nemoten razvoj družbenega in zasebnega kmetijstva v ureditvenem območju naselja. Za zagotovitev skladnejšega razvoja urbanih in kmetijskih dejavnosti bomo v pretežno ruralnih delih naselij prednostno razvijali kmečka gospodarstva, kmetijam v urbanih območjih (kjer nimajo razvojnih perspektiv) pa bomo postopoma zagotovili primerne nadomestne lokacije.

Skrbeli bomo za trajno varovanje kmetijskih zemljišč v ureditvenem območju naselja, kar je upoštevano pri organizaciji urbanih dejavnosti.

Zasnova organizacije dejavnosti v prostoru in namenske rabe prostora

(Kartografski del UZ, karte 2,3,4,5)

Koncept organizacije dejavnosti v območju urbanistične zasnove se v globalu bistveno ne spreminja od že sprejetega koncepta (urbanistični načrt Logatec 1982). Potrebne dopolnitve so povezane predvsem s:

– spremembami obsega planirane graditve in s tem območij za dolgoročno stanovanjsko graditev:

- opredelitvijo območij za razvoj drobnega gospodarstva;
- opredelitvijo dolgoročnih možnosti urejanja novih območij za industrijo;
- opredelitvijo lokacij pomembnejših objektov kot na primer hotel, vzgojno-izobraževalni zavod za telesno in duševno moteno mladino, dom ostarelih občanov, rekreacijski center, avtobusna postaja, gasilski center itd.

– dopolnitvami zasnove prometnega in infrastrukturnega omrežja predvsem v povezavi s spremembami organizacije dejavnosti kakor tudi zaradi potrebnih sprememb v zasnovi teh omrežij.

Stanovanjska graditev

1. Blokovno stanovanjsko gradnjo srednje gostote bomo usmerjali, naslednja območja

– območje Gampovčnik: ob Gubčevi cesti

– območje Brod-center: pri Narodnem domu, med Cesto talcev in Tržaško cesto

– posamezne poslovno stanovanjske objekte bo mogoče graditi v območjih prenove.

V ta območja se praviloma locirajo poslovno stanovanjski objekti.

2. Nova stanovanjska naselja enodružinskih hiš se razvijajo na pobočju nad Tržaško cesto od Vodovodne ceste do Grintovca. Prvotno planirana stanovanjska območja med Grintovcem in Velikim Bukvam so ugotovljena kot neprimerne za pozidavo.

3. Z enodružinsko zazidavo se zapolni in zaokroži območje Martinj hrib. Obrtna dejavnost, prvotno predvidena v tem območju, se omeji na lokaciji posameznih, za stanovanjsko območje nemotečih dejavnosti.

Za enodružinsko zazidavo se razširi naselje Martinj hrib proti jugu (območje Plesišče), ki se bo uredilo po zaključeni izgradnji severnega dela območja.

4. V območju Gorenjega Logatca in Gorenje vasi so možne zapolnitve pretežno pozidanih območij. Ta zemljišča so namenjena stanovanjski graditvi domačinov.

Zapolnitve posameznih prostih parcel so možne tudi v drugih območjih.

5. Za večjo priselitev v urbano območje oz. za urejanje stanovanjskih območij s spremljajočimi dejavnostmi po letu 2000 se rezervirajo površine na področju severno od Kalc.

Centralne dejavnosti

1. Centralna območja

Za razvoj centralnih dejavnosti regionalnega in/ali občinskega pomena je potrebno zagotoviti območje zapuščenih vojaških objektov ob priključni cesti na avtocesto.

Program razvoja območja bo potrebno utrditi in uskladiti na podlagi povpraševanja potencialnih investitorjev in celovite presoje alternativnih lokacij za posamezne dejavnosti.

Območje je primerno za: trgovine, ki potrebujejo večje parkirne površine s servisi, zdravstveno ustanovo, gasilski center, možna je lokacija zaprtega rekreacijskega objekta (variantna lokacija)*3 bencinski servis (varianta lokacija)*3

Razvoj ostalih centralnih mestnih funkcij bomo usmerjali v ožji središčni Dolenjega in Gorenjega Logatca, centralne dejavnosti lokalnega značaja pa tudi v ostala pretežno stanovanjska območja

Sistem centralnih območij tvorijo:

- historično jedro Dolenjskega Logatca
- novo centralno območje Brod (prenova območja ob Tržaški cesti od priključne ceste na AC do Narodnega doma Naklo
- historično jedro Gorenjega Logatca
- za lokalno oskrbo bomo zagotovili lokacije v stanovanjskih območjih Grampovčnik, Mandrge in Martinj hrib.
- specifično centralno območje je športno rekreacijski center Sekirca s povezavo z območjem Lokva (ob ribniku).

2. Razvoj oskrbnih (terciarnih) dejavnosti

Trgovina: Specializirana trgovina se usmerja v centralna območja D. Logatca (DLSC1 in DLSC2). Možna graditev blagovne hiše se usmeri v novi center ob priključni cesti na AC (DL–C1)

Razvoj trgovine z gradbenim materialom in druge grosistične trgovine se usmerijo v industrijsko cono ob železnici oz. novi prekladni rampi (območje IL – 11).

Za dnevno oskrbo prebivalcev bodo trgovine enakomerno razporejene v centralnih območjih G. in D. Logatca in v stanovanjskih območjih Grampovčnik, Mandrge, Martinj hrib.

Za ureditev tržnice sta predlagani 2 možni lokaciji v območju DL SC1: ob starem centru ter med Tovarniško cesto in Zapsko potjo.*1

Obrt

Specializirano obrt bomo usmerjali predvsem v centralno območje D. Logatca (območji DI SC1 in DL SC2).

Za osebne storitve bomo, poleg lokacij v centralnih območjih G. in D. Logatca spodbujali urejanje lokalov v družbenih in zasebnih hišah v stanovanjskih območjih.

Storitve gospodinjstvom in tehnične storitve bomo lokacijsko usmerjali v obrtni center Naklo (DL OS1), obrtno stanovanjska območja (Martinj hrib, MH OS1 in MH OS2, Brod DL SC2) za bivalno okolje moteče dejavnosti pa v obrtno cono (IL 01).

Gostinstvo in turizem

Za razširitev turističnih in gostinskih zmogljivosti bo preurejeno gostišče Krpan in graščina v Gorenjem Logatcu hotel.

Za urejanje manjših gostinskih lokalov bomo vzpodbujali prenavljanje kvalitetne stavbne dediščine, predvsem tradicionalnih gostiln ob Tržaški cesti, mlinov ob Logaščici, objektov ob Cankarjevi cesti in na drugih primernih lokacijah.

3. Razvoj družbenih dejavnosti

Otroško varstvo

Poleg vrtcev v centralnih območjih D in G Logatca (DL SC1 in GL SC1) bomo zagotovili ureditev VVE v območju Grampovčnik (DL S1) in – v kasnejši fazi – v območju Martinj hriba (MH OS2).

Osnovno šolstvo

V primeru, da bo za šolski okoliš Rovte organizirana 8-letna osnovna šola v Rovtah, do leta 2000, ne bodo potrebne prostorske širitve sedanjih osnovnih šol v D. in G. Logatcu (območji DL SC1 in GL SC1).

Izobraževanje odraslih oseb

Center za izobraževanje odraslih oseb bo v obnovljeni stari šoli v G. Logatcu (GL SC1)

Vzgojnoizobraževalni dom

Planirana je selitev vzgojnoizobraževalnega doma za telesno in duševno moteno mladino iz graščine v G. Logatcu.

Za gradnjo novega doma bomo rezervirali lokacijo pri Lokvi (BV SC1). Za ureditev širšega območja je potrebna preselitev cestne baze na primernejšo lokacijo (v komunalno cono Zapolje IZ 1).

Dom starejših občanov

Za gradnjo doma starejših občanov sta predlagani 2 lokaciji ob Logaščici v stanovanjskem območju Poštni vrt Nova vas (DL S2) in ob Cesti talcev v okviru prenove območja Brod (DL SC2). *2

*1 Variantne lokacije se bodo ovrednotile ob izdelavi posebnih strokovnih podlag za izdelavo zazidalnih in ureditvenih načrtov.

*2 Variantni lokaciji bosta ovrednoteni ob izdelavi posebnih strokovnih podlag za izdelavo ureditvenega načrta za prenovo območja Brod

Zdravstveno varstvo

Zdravstveni dom ostane na sedanji lokaciji v centru D. Logatca (DL SC1). Če se bodo pokazale potrebe po izgradnji večjih novih zmogljivosti je potrebno zagotoviti lokacijo v novem centru ob priključni cesti na AC (DL C1).

Upravne, javne in finančne službe

V okviru zapolnitev in prenove centralnega območja D. Logatca (DL, SC1, DL SC2) bomo zagotovili potrebne nove površine ter razvoj teh dejavnosti. Občinska uprava bo pridobila dodatne površine s prenovo kareja med Tržaško in Cankarjevo ulico (DL SC1), ostale dejavnosti pa predvsem v območju prenove Broda (DL SC2).

Kultura

Razvoj kulturnih in družabnih dejavnosti, bo vezan predvsem na območje Narodnega doma Naklo (DL SC1) in Narodnega doma Tabor (DL SC2), dopolnjuje pa se s postopno ureditvijo kvalitetnih spomeniško zavarovanih objektov. Kot dopolnitev kulturnega in turističnega razvoja Gornjega Logatca je mogoče urediti avditorij na prostem s sanacijo kamnoloma na Taboru.

Šport in rekreacija

Prvotno zasnovano športno rekreacijskega centra med Tržaško cesto in Sekirico je treba zaradi zaščite kmetijskih zemljišč preusmeriti na drugo lokacijo. Sprehajalne, kolesarske in trim steze se uredijo po obstoječih kolovozih, parkirišča pa pri ribniku (BV SC1). Drugi posegi v ta prostor niso možni.

Za ureditev športnih objektov in naprav, bomo sanirali peskokop na robu Brojskega polja (BP RK1), ki ob delni povezavi s smučarskim centrom lahko služi letni in zimski rekreaciji. V tem območju je mogoče urediti nogometno igrišče in več manjših igrišč (tenis, košarka, roket) s tribuno na brežini. Možna je izgradnja športno rekreacijskega objekta (dvoranski športi, bazen, savna itd. – ali (variantno) le manjši objekt z garderobami, sanitarijami itd. Za gradnjo športno rekreacijskega objekta sta možni variantni lokaciji: ob priključni cesti na AC (DL C1) ali v območju Lokve (BV SC1) – v primeru da ne bo realizirana gradnja vzgojnoizobraževalnega doma na predlagani lokaciji.*3

Poleg urejenih športnih igrišč v bodočem centru pri šolah in Narodnem domu bomo urejali manjše površine za igro otrok in odraslih v sklopu vseh stanovanjskih območij.

Mestno

Dolinice nad Tržaško cesto in gozdnati hrbti Tabor, Velike Bukve, Grintavec, Koš ter območje Čevica se ohranijo nezazidani za rekreacijo prebivalcev in kot element oblikovanja širšega prostora naselja. Z ohranitvijo zelenih pasov od gozdnega roba do ravninskih kmetijskih površin z rekreacijskim centrom na Sekirci se prepreči zraščanje naselij ob Tržaški cesti.

Potok Logaščica z zelenim pasom je ravno tako pomemben element oblikovanja urbanega prostora. Kvalitetno dopolnitev tega območja je treba ustvariti z ustrezno revitalizacijo obstoječih mlinov in žag.

Na Logaščico se navzamejo parkovno urejene površine: park pri graščini v G. Logatcu (GL SC1), območje ob ribniku Lokve (BV SC1), nove parkovne ureditve v prenovljenem območju Brod (DL SC2), parkovne ureditve okrog pokopališča (DL Z1).

v naseljih se urejajo parkovne površine okrog Narodnega doma in na Čevici, Poštni vrt in ob Tovarniški cesti (DL SZ1, DL SC1).

Pokopališča

Za dolgoročno urejanje pokopališča so rezervirane površine ob sedanjih pokopališčih v D. in G. Logatcu (DL Z1 in GL SK1).

Proizvodne, komunalno servisne in transportne dejavnosti

Industrija

V dosedANJI prostorski dokumentaciji določene lokacije za razvoj industrije so delno skrčene zaradi zahteve po varovanju kmetijskih kompleksov (Pusto polje), delno pa že rezervirane za razvoj obstoječih organizacij.

– »Valkartonu« je možno omogočiti potrebno prostorsko širitev s selitvijo »Gradnika« (betonski izdelki) v območje kamnoloma »Pod Smolevcem«. V primeru večjih prostorskih potreb je možna širitev kompleksa do koridora daljnovodov na jugu in vzhodu.

– DO »Konfekcija« ne potrebuje dodatnih površin za svoj razvoj. (Do sedaj planirano širitev proizvodnih površin na tej lokaciji opuščamo zaradi varovanja sklenjenega kmetijskega kompleksa).

DO »KLI« zaseda večji del industrijske cone med železnico in industrijsko cesto. DO »KLI« mora utemeljiti potrebo po rezervatu za nadaljni razvoj (IL – 12).

Za dolgoročni razvoj industrije in proizvodne obrti (večji porabniki prostora) je rezervirano območje za novo industrijsko cono Zapolje na severnem robu Logaškega polja (IZ 2), ki je lahko tudi regionalnega pomena. Pri ponudbi prostora za razvoj novih dejavnosti moramo upoštevati lokacijske prednosti kot so prometna situacija in infrastruktura, kot pomanjkljivosti pa kraški teren in omejene vodne vire.

*3 Najprimernejšo lokacijo je potrebno ugotoviti z izdelavo zazidalnega preizkusa oz. posebnih strokovnih podlag za izvedbene akte za navedena območja ob upoštevanju ostalih možnih programov.

Možna dejavnost je skladiščna cona s predelovalno proizvodnjo, carinska cona in druge dejavnosti, ki potrebujejo dobre prometne zveze, ne onesnažujejo vode oziroma ne potrebujejo tehnološke vode.

Drobno gospodarstvo

Za razvoj obrtno-proizvodne cone je namenjeno zemljišče v območju industrijske cone Logatec (IL 01).

Za dolgoročne razvojne potrebe bomo urejali zemljišče za razvoj drobnega gospodarstva v industrijski coni Zapolje.

Obrtno proizvodne dejavnosti, ki ne potrebujejo velikih površin zemljišča in niso moteče za bivalno okolje bomo usmerjali v obrtni center Naklo ter obrtno cono Martinj hrib.

Izven območja urbanistične zasnove Logatca je kot dolgoročna rešitev perspektivna lokacija obrtno proizvodne cone pri križišču magistralnih cest pri Kalcah;

Transportna dejavnost

Za ureditev avtobusne postaje sta v centralnem območju D. Logatca (DL SC1) predlagani 2 možni lokaciji: ob Tovarniški cesti (selitev žage v območje IL 11) ali na mesto sedanje bencinske črpalke ob Tržaški cesti (selitev črpalke v območje ob priključni cesti (DL C1) ali v komunalno cono ob Tržaški cesti (IZ 1)*1

Možna je ureditev transportnega terminala v območju potencialne industrijske cone Zapolje (IZ2) v povezavi z ureditvijo skladiščne cone, carinske cone in drugih na integralni transport vezanih dejavnosti.

Komunalna

Razvoj komunalnih služb bomo usmerjali na novo lokacijo v okviru bodoče industrijske cone Zapolje (IZ 1).

Na to lokacijo bomo preselili cestno bazo, ev. bencinski servis, uredili parkirišče za kamione in oskrbne dejavnosti za šoferje, možna je lokacija gasilskega centra itd.*3

Prometno komunalna in energetska infrastruktura

Cestno omrežje

Za razbremenitev Logatca bomo uredili naslednje obvozne ceste: tovorni promet skozi Dolenji Logatec bomo usmerili po priključni cesti na avtocesto, skozi industrijsko cono in po stari Vrhniški cesti do Tržaške. Za usposobitev te povezave je potrebno

- interno cesto skozi območje »KLI«-a prekategorizirati v javno industrijsko cesto
- urediti podvoz pod železnico in priključek na staro Vrhniško cesto

Za dolgoročno ureditev tranzitnega prometa in istočasno tudi prometnih povezav industrijskih območij na magistralno cestno in železniško omrežje, planiramo podaljšati sedanjo industrijsko cesto Vrhniške ceste do industrijske cone Zapolje in dalje preko magistralne ceste ob robu Logaškega polja do regionalne ceste (proti Rovtam). Nova cesta bi lahko pridobila značaj regionalne ceste.

Za večjo prometno varnost je potrebno ustrezneje urediti Tržaško cesto (profil, križišča).

Boljši prometni režim in rekonstrukcijo cest (ureditev pločnikov, zelenih pasov, križišč, parkirišč) bomo zagotovili na osnovnem obstoječem cestnem sistemu (prednostne so ureditve Notranske, Cankarjeve ulice, križišča Tovarniške, Tržaške in Rovtarske ceste).

Pomembnejše nove prometne ureditve so:

- delna novogradnja Gorenjske ceste proti kamnolomu in ureditev novega križišča s Tržaško cesto (GL SC1)
- povezava Tržaške in Rovtarske ceste (pri bodočem obrtnem centru)

Sočasno z urejanjem posameznih območij bomo dograjevali sistem stanovanjskih cest (prometno omrežje je prikazano v kartografskem delu UZ karta 4).

Železniško gospodarstvo

Preveriti moramo možnosti in potrebe priključevanja proizvodnih kompleksov na železniško omrežje in sicer:

- ureditev industrijskega tira do »Valkartona«,
- ureditev priključka nove industrijske cone »Zapolje« na železniško omrežje oziroma možnost ureditve prometnega terminala na tej lokaciji,
- ureditev območja ob železniški postaji Logatec (DL S4); parkirišča, javni podhod v industrijsko cono itd.

PTT

Za zagotovitev kvalitetnejših telekomunikacijskih storitev bo potrebno razširiti v ATC Vrhnika in KATC v Logatcu ter skladno s tem dograjevati naročniško omrežje.

PTT ima možnost prostorske širitve na sedanji lokaciji (DL SC1).

Urediti moramo več javnih telefonskih govornic.

Vodovod

Dograjevali bomo vodovodni sistem in zagotovili ustrezne tlačne razmere v višinski coni. Iz višinskega vodovoda bomo oskrbovali tudi širše zaledje (Kalce, Grčarevec).

Aktivirali bomo ustreznejše vodne vire in razširili rezervarske zmogljivosti. Za oskrbo industrije bomo raziskali možnost oskrbe s tehnološko vodo. (Vodovodno omrežje je razvidno iz kartografskega dela UZ karta 5).

Kanalizacija

Dogradili bomo kanalizacijsko omrežje v D. Logatcu in industrijski coni ter postopoma priključili tudi območje G. Logatca.

Razširili ter dokončno bomo uredili čistilno napravo (DL Z1) za izkoriščanje bio plina.

Sedanje stanovanjsko območje Martinj hrib je zaradi tehničnih pogojev neracionalno priključevati na čistilno napravo, zato je potrebno zagotoviti redno praznjenje vodotesnih greznic.

Preveriti moramo smotnost ureditve lokalne čistilne naprave za nova stanovanjska naselja v tem območju (MH OS1 in MH OS2).

(Kanalizacijsko omrežje je razvidno iz kartografskega dela UZ karta 5).

Odvoz odpadkov

Organiziran bo odvoz odpadkov iz celotnega ureditvenega območja Logatca.

Izdelati je potrebno študijo o novem odlagališču.

Električna oskrba

Razvijali bomo srednjenapetostno in nizkonapetostno električno omrežje skladno s širitvijo poselitvenih območij oz. z rastjo porabe.

Preveriti moramo možnosti prestavitve oziroma kabiranja 20 kV daljnovodov v območju Grampovčnik (DL S1) in obrtne cone (IL 01).

(Elektroprenosno omrežje je razvidno iz kartografskega dela UZ karta 5).

Plin

Ugotoviti moramo možnosti oskrbe s plinom za nove proizvodne komplekse kakor tudi za gospodinjstva.

Kmetijstvo in gozdarstvo

Kmetijstvo

Pri posegih na kmetijska zemljišča bomo zagotovili smiselno zaokroževanje kmetijskih kompleksov, ki se trajno varujejo.

Manjše površine kvalitetnih kmetijskih zemljišč znotraj naselja bo potrebno zaradi smotne organizacije in urejanja urbanega območja postopoma preobraziti v stavbna zemljišča.

Kvalitetna kmetijska zemljišča znotraj naselja, ki so trajno namenjena kmetijski rabi (npr. Nova vas DL S2) in zemljišča, ki se bodo v kasnejših fazah preobrazila v stavbna zemljišča je smiselno urediti za rekreacijsko obdelavo (vrtništvo).

Prednostno območje za razvoj in prenovu kmetij je Brod – vas (DL SK1). V to območje je mogoča selitev kmetij iz centralnega območja naselja, ki na sedanjih lokacijah nimajo prostorskih razvojnih možnosti ali so območja namenjena prenovi za druge namene.

Gozdarstvo

Gozdne površine na obrobju naselja so ekološkega, krajinsko-oblikovalskega in rekreacijskega pomena, zato so to gozdovi posebnega namena. Tej funkciji mora biti podrejeno gospodarjenje z njimi.

Rovtarsko Žibrško območje

Analiza razvojnih možnosti, na tej podlagi sprejete smernice pa ne nazadnje razgovori na Krajevni skupnosti Rovte potrjujejo zapisano, da je mesto KS in naselja Rovte še posebej v sistemu omrežja naselij občine Logatec potrebno nameniti nadpopečno pozornost.

Naselje je glede na obstoječi in pričakovani razvoj razvrščeno med lokalna središča z gravitacijskim zaledjem več kot 1000 prebivalci. To pomeni, da se bo potrebno v kraju zavestno in načrtno prizadevati za razvoj vrste oskrbnih dejavnosti, ki jih kraj danes še nima.

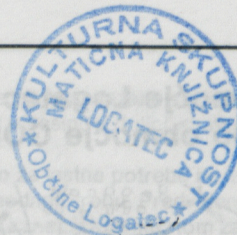
Rovte naj bi do konca lanskega obdobja postopoma prirastle na okoli 1300 prebivalcev in to predvsem na račun lastne naravne rasti. Le cca 10 % v občini priseljenih naj bi se naselilo na območju Rovt. Pri tem imamo v mislih vsaj tisto minimalno rast strokovno usposobljenih kadrov, ki jih doma ne bo dovolj in ki naj bi se vključili v pospeševanje razvoja kraja.

Predviden obseg neagrarne zaposlitve naj bi porastel na cca 180 zaposlenih. Vendar naj bi bilo območje KS tudi v bodoče naslonjeno na delovna mesta v Logatcu in v sosednjih centrih ter na pospešen razvoj kmetijstva in gozdarstva. Manj konkretna je vizija razvoja turizma in obrti, za kar še ni zadostnega razumevanja, ne pripravljenosti pa tudi ne programov in sredstev za njihovo realizacijo. Obstajajo zato kvalitetni naravni pogoji, ki narekujejo podrobno preverbo možnosti izkoriščanja teh potencialov in pripravljenost ljudi v KS in širše za aktiviranje teh dobrin.

Med ključnimi aktivnostmi, ki so že v tekočem SDP namenjene pridobivanju novih delovnih mest zadeva iskanje soinvestitorja in lokacije za širitev alpininega obrata. Potencialnih lokacij za razvoj industrije na območju Rovt je sicer več, vendar ima vsaka izmed njih določene pomanjkljivosti. Med lokacijami so najpogostejše omenjene naslednje: na Pesku, ob stari šoli, v Zajelah (nasproti črpalke) in »Za spomenikom«. Pričakovani poseg v prostor z vso spremljajočo infrastrukturo pomeni zametek novega prostorskega razvoja Rovt, zato je potrebna temeljita predhodna preveritev izbrane lokacije.

Ureditveno območje Logatec

Ožje ureditveno območje DOLENJI LOGATEC

- poiskati alternativne kmetijske programe v povezavi z nosilci kmetijskega razvoja izven ožjega prostora
- izkoristiti vse agrarnopolitične možnosti v prid hribovskega kmeta
- poiskati načine za zagotavljanje garantiranega odkupa vseh presežkov
- poskrbeti za dobro preskrbo z vodo, energijo, kanalizacijo, gradnjo in normalnim razvojem šol, storitvenih dejavnosti itd.
- organizirano pripomoči k vzdrževanju in izgradnji poti
- dati nove spodbude gospodarjenju z gozdovi npr. za določene oblike predelave, priprave polizdelkov ali končnih izdelkov itd.
- proučiti možnosti dodatne zaposlitve na kmetiji, da bi tako lahko zadržali več ljudi na kmetiji
- načrtno pospeševati in podpreti razvoj turizma, pripeljati razvojne dejavnosti vsaj na posameznih kmetijah do učinkovite realizacije, ki bi glede na izredne naravne pogoje in stopnjo doseženega ekonomskega razvoja vzdobudile nadaljnji razvoj te dejavnosti.

Med temeljnimi problemi katerih razrešitev je pomembna za hitrejši razvoj KS je nadvse pomembna nezadostno razvita družbena in komunalna infrastruktura.

Pomembna skrb bo zato namenjena kvalitetnemu razvoju osnovne šole z načrti, da bi le ta postopoma prerastla v popolno osemletno šolo. Zato posamezniki že opozarjajo na potrebo po preveritvi možnosti, da bi del dnevnih prevozov šolarjev iz Medvedjega brda, Petkovca preusmerili nazaj v Rovte.

Podobnega pomena je zavzemanje za razvoj zdravstvene ambulante in izgradnjo ključnih objektov, ki so pomembni za razvoj kulturne dejavnosti in družbenega življenja kraja. Realizacija teh objektov je v teku.

Atraktivna lega vasi Rovte, Vrha in Žiberš na slemenu, relativno dobra dostopnost do občinskega centra in drugih zaposlitvenih središč pa vse večje povpraševanje po stanovanjski gradbeni parceli zahteva pozornejšo in načrtnejše poseganje v prostorsko strukturo vasi Rovte in v okoliška naselja. Vse to pa narekuje takojšnjo pripravo PIA. Pomanjkanje izvedbene ravni načrtovanja opozarja na konflikt med potrebno načrtno gradnjo še posebno osrednjega dela naselja in lastniško pravno regulativo. Zato je še vedno »dobri volji« in znanju posameznikov prepuščena usoda racionalne in kvalitetne izgradnje teh naselij. Poleg omenjenega so še ekološki, kmetijski, komunalni, prometni pa še vrsta drugih dejavnikov, ki pogojujejo nadaljnji razvoj teh naselij. Zato bo preverbi prostorskih možnosti za širitve naselij še posebno Rovt, potrebno nameniti kar največ pozornosti. Večjo pozornost bo potrebno nameniti medsebojno usklajenim razvojnim iniciativam tako na ravni občine kot v KS sami in pri tem poiskati prednostne kraje primerne razvojne programe. Ti naj bi temeljili na obstoječih prebivastvenih danostih, naravnih možnostih in prodorni miselnosti. Vse več znanja in posluha je potrebno za drobne skupno naravnane razvojne programe, predvsem na področjih razvoja dopolnilnih dejavnosti na kmetijah, ob prednostnem in strokovno vse boljšem gospodarjenju z zemljo in gozdom.

Cilji vseh agrarnih ukrepov naj bi bili zadržali kmeta na zemlji čeprav iz nje pridobiva le del svojega dohodka. Zato si bo potrebno prizadevati za zadosti donosna delovna mesta na kmetijah in v vaškem okolju, ljudi pa spodbujati k ustvarjalnemu življenju na vasi.

Poleg načelnejših opredelitev, ki so lahko samo okvir za razmišljanje bo v tej sredini in že v tem srednjeročnem obdobju potrebno razmisliti tudi o konkretnjših razvojnih pobudah kot so:

Ureditveno območje Logatec

Ožje ureditveno območje GORENJI LOGATEC

Hotenjsko območje

Med širše pomembnimi opredelitvami, ki posredno vplivajo na razvoj KS Hotedršica, na njeno nadaljnjo rast, posamezne KS v našem primeru KS Hotedršica, funkcijo posameznih naselij, oblikovanje, intenzivnost tudi smeri gospodarskega in prostorskega razvoja, močno vpliva prometna (regionalna) infrastruktura. Cestna povezava Logatec-Ildrija v novejšem času še pridobiva na pomenu. Nanjo se je navezal tudi prostorski razvoj naselja Hotedršice same. Toda cesta je šele v novejšem času z izboljšanjem avtobusnega in avtomobilskega prometa po 1971 letu spremenila selitveni tok domačega prebivalstva. Kvalitetnejša dostopnost Ildrije in Logatca kot dveh pomembnejših zaposlitvenih središč v dnevno dostopni bližini je ključnega pomena za nadaljnji razvoj naselja. Krajevna skupnost obsega samo 600 ljudi. Ti živijo na 35 km s povprečno gostoto 17,4 prebivalcev/km. Naselje Hotedršica z Ravnikom in Novim svetom v gravitacijskem zaledju ne dosega niti najnižjega praga tiste populacijske kapacitete, ki bi jo morali imeti za ekonomično načrtovanje opremljenosti z oskrbnimi dejavnostmi. V sistemu omrežja naselij občine je naselje Hotedršica opredeljena kot lokalni center z gravitacijskim zaledjem do 1000 prebivalci. Tej ravni centralnosti bo potrebno prilagajati tudi opremljenost.

Nove zaposlitvene možnosti, urejen prevoz do delovnega mesta, lega ob dobri cesti, vse to je vzpodbudilo deagrarizacijo. Danes je v Hotedršici samo še 10 % kmečkega prebivalstva. Povsem drugačna pa je podoba na Hotedršico vezanih naselij. Omembe vreden je delovni kontingent prebivalstva, ki znaša okoli 225 prebivalcev, med tem ko postopno raste tudi število delovnih mest. Razvojna razmišljanja v KS omenjajo, da je mogoče v KS pripeljati cca 200 delovnih mest in ne več in še to postopno, za zaposlitev domače delovne sile. Izkustveno ugotovljene domače potrebe zadnjih let pa so 13–15 novih članov vsako leto! Za prav toliko ljudi naj bi iskali v prihodnje novo delo! Zavedajo se, in zato tudi v tej smeri iščejo rešitve, da morajo v sicer nič več tako odročnem kraju v bodoče pripeljati tudi strukturno in kvalifikacijsko zahtevnejša delovna mesta. Zato že razmišljajo o posebnem kadrovskem premiku in štipendiranju tudi kvalificiranih kadrov.

Stanovanjska izgradnja sloni na še opredeljenih predstavah in prebivalstveni rasti, ki je za kraj še sprejemljiva. Zato bo potrebno odpreti in opremiti (komunalno) nove površine.

Odprto ostane vprašanje organizacije vzgojnega varstva otrok. Dokončno razrešitev nasprotja med potrebami in možnostmi bo potrebno prenesti v dolgoročno obdobje. Pri tem pa je potrebno opozoriti, da bo potrebno z dograditvijo razpoložljivih prostorov poiskati tudi finančne možnosti zato, da bo ta problem razrešen v prihodnjem srednjeročnem obdobju. Obstoječa kapaciteta (32 otrok) predstavlja poleg 18 odklonjenih otrok prav gotovo problem, ki ga ne kaže obiti. Pomembna aktivnost je namenjena trgovinski dejavnosti s predloženo širitvijo obstoječih prostorov, ki naj bi tudi dolgoročno zadostili potrebam KS z okoli 200 m novih površin.

Zato pa ostaja nerešeno vprašanje bodoče funkcije starih objektov (stare šole, stare trgovine) kar je glede na osrednjo lokacijo v kraju še posebnega pomena.

Svojestven problem KS Rovte predstavlja pomanjkanje telefonskih priključkov, ki se glede na maksimalno izkoristljivost – propustnost centrale že zaostruje. S tem v zvezi se tudi omenjajo potrebe po prednostni oskrbi stalnega prebivalstva vikendaši. Odnos po pojavu vikenda je tudi sicer odklonilen, še posebno do odpiranja novih območij! Rekreaciji in športu naj bi po mnenju krajanov Rovt namenili že urejevano območje Kovka. V morebitnih možnostih razvoja drugih športnih objektov (žičnice ...) še nihče ne razmišlja.

Zanimiv problem krajevnega pomena se odpira z zazidavo osrednjega dela Rovt, kar bo imelo za posledico, da bo osrednji del Rovt brez potrebnega javnega parkirišča in obračališča za avtobusni promet. Med »prometnim« problemom ob sicer zadovoljivi povezavi z okolico pa je izpostavljen problem sobotnih povezav iz in do Ljubljane.

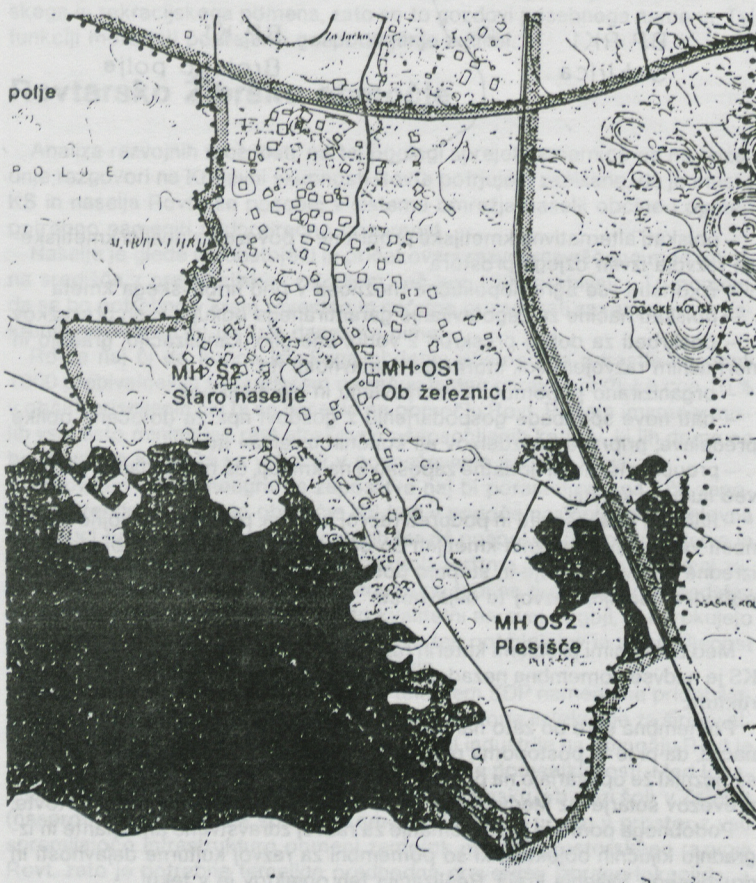
Pomemben sklop vprašanj zadeva področje komunalne dejavnosti. Vprašanje vodooskrbe Rovt, ki je z zaježitvijo izvira zadovoljiv, bo dokončno rešeno z dorečenostjo izgradnje lokalnega razvodnega omrežja, katerega razrešitev je tesno povezana z nenačrtno in parcialno izgradnjo te mreže. Ne samo za KS Rovte pač pa za celotno območje občine pomembno je vprašanje izgradnje centralne ali lokalne deponije komunalnih odpadkov. Problem parcialnih interesov vsake KS in še dlje posameznih naselij ter zaselkov je očitno tudi v Rovtah. Zato bo razreševanje tovrstne problematike eden izmed takojšnjih pomembnih razvojnih nalog. Ta pa bo morala odgovoriti na lokacijske in organizacijske (način odvoza) pomisleke vseh.

Dodatni še nerešeni problem zadeva še nenačeto problematiko načrtne izgradnje kanalizacije Rovt, reliefni pogoji, slemenska poselitve in velike višinske razlike, narekujejo takojšnjo proučitev načrtnega razreševanja tega problema.

Poseben problem tudi KS Rovte predstavlja nesistemsko reševanje in vzdrževanje poti še posebno v zimskem času. Reševanje tega problema je še vedno vse preveč prepuščeno moči (opremljenosti) ali nemoči posameznih kmetij in »samoorganiziranosti«. Navidezno obrobni problem, ki ga premalo načrtno rešujemo.

Ureditveno območje Logatec

Ožje ureditveno območje MARTINJ HRIB

V okviru KS je zato podana pobuda naj bi novo, pretežno enodružinsko stanovanjsko gradnjo načrtno locirali na slabih površinah v smeri proti Logatcu. Ta smer razvoja naselja (na območje Loga) narekuje preverbo cene komunalnega urejanja evidentiranih zemljišč, ki jo bo narekovalo raztegnjeno in na nizkih gostotah zasnovano razvoju naselja. Preselitev večjega dela nove stanovanjske gradnje in lokacija potencialne industrijske obrtne cone (IOC) na območje Loga ob regionalni cesti Logatec-Ildrija, ponuja tudi razmišljanja o potrebni prostorski organizaciji tega dela naselja in morebitne probmetne povezave (obvoznice mimo Hozedršice) med Logom in Godovičem za tovrni promet po obstoječi stari cesti.

Do neke mere konfliktna se zdi dislokacija novega naselja enodružinske gradnje in manjše industrijskega območja. Pri tem se v KS zavedajo, da je ključ za dolgoročno urejanje kvaliteten prostorski izvedbeni akt. Ta naj bi na plansko oprejenih območjih urejanja, omejil parcelacijo gradbenih zemljišč in poseganje z gradnjo povsod, kjer kdo le proda zemljo. To je tudi pot za omejitev pritiskov na KS za izgradnjo vseh potrebnih komunalnih naprav ter vzdrževanje lete na preobsežnih območjih.

Povsem drugačno logiko, ki mora tudi po mnenju KS vsebovati dobro poznavanje mdsosedskih odnosov pa zadeva vse »premike« v starem delu naselja. Ti posegi morajo prednostno vključevati poznavanje zahtev posameznikov, sicer ne bodo zaživel. Mnenje, da se je dosedaj preskromno načrtno posegalo v stari del naselja so v razpravi (v KS) potrdili. Razmišljanje o razvoju KS je povezano z bolj ali manj trdno organiziranostjo ljudi, ki vodijo posamezne akcije v kraju. Zdi se, da je pri tem ključnega pomena izbor ljudi, ki jim večina zaupa. Vsa dela so vodena preko sveta KS. Za operativno izvajanje del jim najbolj primanjkuje stalna pravna pomoč občine in večkrat dosegljiva strokovna in upravna služba, ki bi ugotovljene potrebe ponesla v odgovarjajoče dokumente.

Med najbolj izpostavljenimi planskimi sestavinami KS so celotno področje komunalnega urejanja (vode, ceste, elektrika, telefon ...).

Za nemoten razvoj Hotedršice bo zato potrebno zagotoviti tudi boljšo opremljenost naselja z osrbinimi funkcijami. Pri tem je kot pomemben problem izpostavljena izgradnja nove pošte in avtobusne postaje za kar idejni projekt že obstaja. Lokacija, ki jo predlaga KS je na mestu današnje avtobusne postaje. Odrpito ostaja tudi vprašanja otroškega varstva, ki je trenutno rešeno vendar se bodo ob pričakovani demografski rasti KS, tudi potrebe novih mestnih povečale. Podobno stališče velja tudi do razvoja trgovine. Tudi janjo bo potrebno (ob šoli ali na Logu) dolgoročno razmisliti o novi lokaciji. Kot pomemben dejavnik celovitega nadaljnega razvoja je potrebno omeniti vlogo izgradnje šole, ki naj bi poleg kulturne, izobrazbene funkcije, ponudila določen prostor še za športne aktivnosti kraja. V ta namen naj bi ob šoli v prihodnje gradili asfaltno več namensko igrišče tudi za potrebe krajanov. Načrtovana pa je tudi ureditev kulturne dvorane z odrom. Med pomembnejšimi športnimi objekti je v načrtu izgradnja ali točneje ureditev celotnega športno rekreacijskega območja z nogometnim igriščem pred vstopom v žejno dolino.

Glede uslužnostno obrtnih dejavnosti je pomembno spoznanje, da KS nima lastnih delavnic in da glede na velikost gravitacijskega zaledja še niso zagotovljeni pogoji za obstoj in razvoj določenih, četudi potrebnih dejavnosti. Med deficitarnimi dejavnostmi so omenjene frizer, mehanik, kovač, mesar, čevljar, mizar, električar itd. V organizacijskem smislu bo zato v prihodnje potrebno razmisliti o stimulativnih ukrepih, ki bodo vzbudili razvoj teh in sorodnih dejavnosti v kraju. Mnenja so, da bo zato potrebno pristopiti k temeljiti analizi možnosti in ukrepov za razvoj tovrstnih dejavnosti na celotnem območju občine.

Nadaljnji razvoj zaposlovanja bo v bodoče slonel na iskanju možnosti razvoja novih nekmetskih delovnih mest. Pri tem se kot ena izmed možnosti navaja tudi razvoj »Iskre«. V ta in morebitne druge namene naj bi določili tudi lokacijo IOC, za katero bo potrebno že v tem srednjeročnem obdobju pripraviti tudi konkretni program, ki naj bi povzel dolgoročno opredeljene potrebe in možnosti razvoja celovito zasnovane IOC.

V stanovanjski problematiki prevladuje zahteva po razmeroma številnih novih lokacijah za eno družinsko gradnjo. Pomanjkanje zakonsko urejene regulative in nedoslednosti v izvajanju zakonskih določil (to velja za območje celotne občine), so pripeljale do odpiranja vseh preobsežnih območij, ki so dolgoročno namenjena enodružinski gradnji hkrati. Ponudba zemljišč na celotnem območju med stari delom naselja in Logom in čez cesto do gozdnega roba prav gotovo opozarja na potrebno faznost pri odpiranju novih območij, ki so namenjena stanovanjski gradnji. Posledice, ki jih lahko že v nekaj letih pričakujemo, živo zadevajo na drago komunalno urejanje KS, kar je tudi sicer najbolj aktualni problem kvalitetnega razvoja Hotedršice. Pretirana sprostitve obsežnih, igradnji namenjenih površin pa pomeni negiranje že sprejetih smernic v katerih je zapisano, da bomo širitev naselij podredili potrebam domačega prebivalstva. Pri iskanju možnih oblik zaposlovanja je potrebno poudariti spoznanje, da se bodo prebivalci krajevne skupnosti kljub visoki stopnji dosežene deagrarizacije tudi v bodoče še naslanjali na podedovani kos zemlje. Zato bo tudi v bodoče urejanje Hotedršice še bolj pa Novega sveta in Ravnika temeljilo na zakonitostih razvoja kmetijstva in gozdarstva. Vloga kmeta – delavca bo zato okvirjala prenovu starega dela vasi in vse bolj dopolnjevala zaslužek kot vzdrževala domače prebivalstvo.

Med najbolj poudarjenimi problemi srednjeročnega problema razvoja lahko uvrstimo področja vodooskrbe, izgradnjo in vzdrževanje (zimsko službo) krajevnih povezav, asfaltiranje in kanalizacija osrednjega dela naselja Hotedršica (in dolgoročno do Ravnika) itd. Pomembni vodoosrbi problem zadeva tako ureditev zajetja (Molkova mlaka, Strnadov studenec) kot tudi vzporedna ureditev cestne povezave do Žibrs.

Vodooskrba Novega sveta pa je povezana s potratno predhodno proučitvijo (preiskavo) vodnih virov v Basinovi dolini, studenca pri Kosu, v Dednem vrhu in pri Flandru.

Potrebe po gramozu samo za lastne potrebe bo v prihodnje KS pokrila iz odprtega peskokopa na vzhodnem robu. Predvidena sanacija opučenega dela pa je kljub pripravljenim sanacijskim načrtom zaradi pomanjkanja sredstev odmaknjena na kasnejše obdobje. Najbolj nedorečen tudi v KS Hotedršica ostaja odgovor na vprašanje kje skladiščiti komunalne odpadke in kako organizirati njihovo odvažanje. V prvem delu predlagajo za rešitev izgradnjo centralnih odlagališč (občinskih ali regionalnih) vendar lokacije ne opredeljujejo, v drugem pa se zavzemajo za čimhitrejše organiziranje odvoza z večjimi kontejnerji in z organiziranim prevozom v sklopu občinske komunalne organizacije.

Med prostorsko pomembnimi usmeritvami kaže omeniti problem varnosti poteka prometa skozi naselje Hotedršica. Vsaj dolgoročno bo potrebno razmišljati o možnosti prestavitve glavne prometnice s težkim tovorom na južno obrobje naselja. Med pobudami predstavnikov KS je omenjena tudi možnost preveritve trase obvoznice po stari vojaški poti od Loga do Godoviča, kar nam že v današnji stopnji poznavanja prostorskega razvoja narekuje vsaj previdno lociranje spontane gradnje prav ob potencialnem križišču na Logu, tudi za morebitno potrebno lociranje določenih centralnih funkcij.

Več pozornosti pa bo že v prihodnjih letih potrebno posvetiti urejanju občestnega pasu zaradi varne peš hoje in kolesarskega prometa na relaciji skrajni jug in zahodni rob naselja. Ta problem se zdi še posebno pomemben glede na postopno pričakovano koncentracijo večjega dela krajevnega (kulturnega, šolskega, športnega ...) življenja v in ob novi šoli.

Poseben komunikacijski problem KS predstavlja izgradnja RTV pretvornika. Problem reševanja tega problema zadeva tudi KS Godovič in KS Črni vrh. Izbor lokacije in oblika rešitve problema (investicija) pa zagotovo sovпада s tekočim srednjeročnim obdobjem. Med lokacijsko pomembnimi priporočili KZ skupnosti občine Logatec, ki je pomembno tudi za KS Hotedršico, zadeva lokacijsko politiko na širokem redko poseljenem območju posameznih kmetij in zaselkov. Strokovno sprejemljiva usmeritev je, da naj bi bila dovoljena nadomestna gradnja samo za naslednika kmetije.

Med izpostavljenimi prostorskimi problemi je očiten razkorak med varstvom naravne in kulturne dediščine in drugimi uporabniki prostora, npr. v žejni in Zeleni dolini. Morebitni agresivni hidromelioracijski poseg v te dve dolini bo potrebno predhodno temeljito proučiti in uskladiti večnamensko izrabo tega prostora kot so vodooskrba, promet, kmetijska izraba, rekreacija, poselitve. Med objekti, ki zahtevajo več krajevnega posluha pa je potrebno med drugim opozoriti na skrb za ohranitev obstoječe zasnove starega dela vasi, vzdrževanja spomenikov (npr. ob cerkvi) in vsaj proučiti možnost ohranitve spomenika kulturne in tehnične narave (edinstven mlin z izkoristkom vodnega toka ob padcu v brezno), itd. Med operativnimi problemi kraja je omembe vredno opozorilo, ki zadeva zemljiško lastniške odnose in nemogoč poseganje na prostor vasi na organiziran način brez zahtevnih prostorskih izvedbenih aktov. Tak primer zadeva tudi širitev pokopališča ali sanacijo vodotoka Hotenke, kar je gotovo del nujne skupne krajevne infrastrukture.

Območje Laz z okolico

Na podlagi zbranih mnenj in opravljenih analiz (demografskih, gospodarskih, prostorskih) povzemamo ključna razvojno usmerjena razmišljanja in priporočila.

Razvoj KS Laze nedvomno pogojuje lega v prostoru in relativno malo število naselij odnosno število prebivalcev v celotnem mikrogravitacijskem zaledju lokalnega centra Laze. Število prebivalcev v KS, ki znaša 1986. leta 346 prebivalcev in pa povojna dinamika rasti sama po sebi, ne zagotavljata kaj več kot razvoj naselja v obstoječih mejah in ohranjanje obstoječih razvojnih potencialov.

Opozoriti je potrebno na dejstvo, da je lega KS v širšem prostoru v preteklih letih pogojevala določeno osamljenost in neperspektivnost KS. Relativno slaba dostopnost in odmaknjenost od glavnih cest in železnice temu območju v preteklih letih niso zagotavljale razvojnih perspektiv. Vendar moramo opozoriti, to je mnenje tudi v KS sami, da se z urejeno regionalno cesto (Logatec-Cerknica) in krajevnimi prometnimi povezavami ponuja kraju nove razvojne možnosti, ki temelje tudi na izrabi ambientalnih (stanovanjskih) danostih. Prisojna lega na robu gozda s pogledom na Planinsko polje ob vzdrževani regionalni (asfaltirani) cesti, samo polurna dostopnost zaposlitvenih središč so prednosti, ki že nakazujejo smer pričakovane revitalizacije naselja in pričakovano zanimanje za naselitev. Na tak pričakovan tok razvoja moramo biti pripravljeni in zato pripraviti vse, da bi kakršnekoli razvojne pobude (npr. nove naseljitvene ali tudi manjše zaposlitvene kapacitete) lahko sprejeli in pametno načrtno dolgoročno usmerili in lokacijsko opredelili.

V načrtovanem sistemu omrežja naselij občine Logatec zato moramo razmišljati o naselju Laze kot mikrolokalnem središču, ki bo v prvi vrsti zagotovil kvaliteto oskrbo vsem prebivalcem v gravitacijskem zaledju Laz, to je celotne KS. Pri tem kaže opozoriti tudi na določeno skrb za razvoj zaselka Ravnik, ki že kaže zadostne znake ponovnega oživljanja.

Opredeljeni stopnji centralnosti (najvišje ravni) bo potrebno zagotoviti tudi odgovarjajočo stopnjo opremljenosti ali vsaj izboljšati kvaliteto lete.

Laze kot naselje naj z oskrbnimi dejavnostmi zagotavlja predvsem kvaliteto oskrbo s tistimi dobrinami, ki jih posameznik rabi vsak dan.

Razvoj prebivalstva

V okviru priprave Analize dolgoročnih razvojnih možnosti občine Logatec je bila izdelana projekcija prebivalstva: projekcija je usklajena z demografskimi potenciali Slovenije in medobčinskih območij (projekcija po naravni rasti) z upoštevanjem ocenjenih bodočih občinskih selitvenih tokov.

Analiza vsebuje ocene demografskega in socioekonomskega razvoja, kar je bilo podlaga za oblikovanje dolgoročnih konceptov družbenogospodarskega razvoja in njihovo vrednotenje.

Zaradi neskladij v dosedanjem gibanju prebivalcev ter v prostorski razmestitvi proizvodnih in oskrbnih dejavnosti, so v okviru dogovora o skupnih temeljih dolgoročnih planov občin v širšem prostoru Ljubljane predlagane na regijski ravni usmeritve za skladnejšo organizacijo dejavnosti v prostoru in s tem povezano razmestitev prebivalcev in delovnih mest po občinah.

Dolgoročne usmeritve demografskega razvoja in zaposlovanja, v občini Logatec izhajajo iz razvojnih potencialov občine in njenih razvojnih prednosti v osrednji slovenski in notranjski regiji.

Demografski razvoj občine bo temeljil na naravni rasti prebivalcev in pozitivnih selitvenih tokovih, ki pa naj bodo postopno manjši, kot jih opažamo zadnja leta. Na podlagi teh predpostavk pričakujemo, da bo v občini živelo leta 2000 približno 10500 prebivalcev.

Zavzeli se bomo za take ukrepe v okvirih socialne politike, ki bodo zagotavljali, da bo deagrarizacija v obdobju do leta 2000 bistveno nižja kot v preteklem obdobju.

Upadanje števila kmečkih prebivalcev bo pogojevala predvsem slaba starostna struktura kmetov.

Dejstvo je, da znaša število kmečkega prebivalstva že blizu minimalnega števila potrebnega kmetijskega prebivalstva, in se zato ne sme znižati na manj kot 5 % od vseh prebivalcev občine, zato bo treba spodbujati mlade, da ostajajo v kmetijstvu (kmečka in mešana gospodinjstva). Na podlagi teh usmeritev pričakujemo v občini leta 2000 približno 530 kmečkih prebivalcev.

Skladno z gospodarskim razvojem, starostno strukturo prebivalcev in predpostavljeno stopnjo zaposlenosti žensk pričakujemo, da se bo stopnja aktivnosti nekmečkih prebivalcev gibala v mejah slovenskega poprečja.

Osnovni pogoj za skladnejši gospodarski in socialni razvoj je zagotovitev hitreje rasti zaposlovanja v občini oziroma investicij v nova delovna mesta. Predpostavljene stopnje rasti zaposlovanja 1,8 % do leta 2000 pomeni približno 4160 zaposlenih.

Enakega pomena kot uspešen razvoj gospodarstva in zagotavljanje pogojev za investiranje v nova delovna mesta je sistematičen razvoj kadrov:

Postopoma moramo izboljšati izobrazbeno strukturo v sedanjih delovnih organizacijah.

Z ustrezno strukturo novih delovnih mest ter z zagotavljanjem razvojnih in materialnih možnosti moramo zadržati (in pridobiti nove) v občini visokokvalificirane kadre.

V prihodnje moramo vsaj 30 % generacije vključiti v izobraževanje na 6. 7. in 8. stopnji strokovne zahtevnosti.

Razvoj kadrov bo moral prehitovati tehnološki razvoj, zato moramo organizacijsko in kadrovsko krepiti odgovarjajoče organizacije, zagotavljati potrebne programske usmeritve in vsakemu delavcu nuditi možnosti za profesionalni razvoj (došolanje, prekvalifikacije ...).

Zaposlovanje

Pomen kadrov in znanja bo na dolgi rok poudarjalo dejstvo, da bo prihodnji gospodarski razvoj občine odvisen predvsem od bistvenega povečanja učinkovitosti vseh proizvodnih tvorcev. Dejstvo, da bomo gospodarski razvoj občine v pomembni meri gradili na obstoječih proizvodnih zmogljivostih, bo terjalo bistveno večja vlaganja v kadre in razvojno raziskovalno delo kot doslej.

Samo tako lahko pričakujemo, da bodo proizvodni programi iz obstoječe gospodarske strukture ohranili svojo razvojno perspektivnost tudi v dolgoročnem obdobju. Razširitev proizvodne strukture občine z novimi obetavnimi programi bo postopoma pritegovala v občino več raziskovalnega in eksperimentalnega potenciala. K vzpodbuditi zanimanja proizvajalcev z območja Logatec po tehnološkem in organizacijskem kadru in rezultatih znanstveno-raziskovalnega dela bo prispevalo zlasti uvajanje zahtevnih proizvodnih programov, ki bodo presegali občinski in regionalni prostor.

Zaposlitvega gibanja v občini Logatec bodo v dolgoročnem obdobju odražala naslednje usmeritve: (1) doseganje polne zaposlenosti, (2) zagotavljanje produktivnega zaposlovanja, (3) povečanje deleža zaposlenih v občini in skupnem številu prebivalcev občine, (4) zmanjšanje obsega dnevnih delovnih migracij iz občine, (5) stalno in intenzivno izboljševanje kvalifikacijske strukture zaposlenih, (6) izboljševanje dostopnosti zaposlenim do delovnega mesta.

Doseganje polne zaposlenosti bo potekalo v razmerah ko bodo možnosti za zaposlovanje čedalje bolj odvisne od učinkovitosti gospodarjenja. Pogoj za uveljavljanje novih programov v proizvodnji novih tehnologij in novih načinov v proizvodnji bo stalno izboljševanje kvalifikacijske strukture zaposlenih.

Občina Logatec bo morala v dolgoročnem razvoju pričeti intenzivneje izkoriščati svoje razpoložljive kadrovske zmogljivosti, v tem okviru pa z ust-

Pri tem gre opozoriti, da bo poleg izboljšane obstoječih oskrbnih funkcij, kot so: trgovina, gostišče, skupni prostori, obstoječa igrišča (nogometno in asfaltno pri šoli) potrebno v prihodnje razmišljati še o vrtcu, šoli, pošti, obrtni dejavnosti itd. Kot najpomembnejše je v KS izpostavljena zahteva po obstoju in razvoju štirirazredne osnovne šole. Ta dejavnost, ljudje, ki jo vzdržujejo in prostori sami, so tudi po mnenju predstavnikov KS najbolj elementarna sestavina obstoja in razvoja kraja. Zato bo potrebno tudi v bodoče zagotavljati pogoje za nemoten razvoj te dejavnosti.

V bodoče bo potrebno razmisliti tudi o možnostih obstoja enote vzgojno-varstvenega zavoda, čeprav v tekočem srednjeročnem obdobju še ne bodo pričakovali realizacije teh zamisli.

Glede poštnih storitev so krajani mnenja, da bo potrebno zagotoviti določeno dopolnitev glede redne dostave tudi ob koncu tedna, kar je gotovo mogoče uresničiti v tekočem srednjeročnem obdobju.

Glede uslužbnosti obrtni dejavnosti, ki je sicer deficitaren pojav, tudi v bodoče ni pričakovati pomembnejših premikov, pojav, tudi v bodoče n

Glede uslužbnosti obrtni dejavnosti, ki je sicer deficitaren pojav, tudi v bodoče ni pričakovati pomembnejših premikov, saj je obseg zaledja premajhen za normalen pa gospodaren razvoj takih dejavnosti. Zato bo povpraševanje po »popoldanskih obrtnih« uslugah, kot obliki dopolnilnega dela, še nadaljne obstajalo.

Razvoj zaposlitve v KS je nadaljno pomembno vprašanje v KS. Pri iskanju usmeritev za nadaljnji gospodarski razvoj KS je pomembno spoznanje, da je gozd in skopa zemlja tisti temeljni vir, ki sta tega človeka obdržala na tej zemlji. Pričakovane spremembe v gospodarski in zato tudi poselitveni politiki po mnenju razpravljalcev v KS še vedno ne zagotavljajo sprememb v načinu življenja teh ljudi, ki so v veliki meri ostali na tem prostoru tudi zato, ker so bili navezani na krpo zemlje in dnevno dostopno delovno mesto. Ta »delitev« dela ostaja po mnenju krajanov tudi v bodoče vsaj za večino avtohtonega prebivalstva tudi najtrdnjše jamstvo, da bodo na tej zemlji tudi v bodoče živeli in gospodarno skrbeli za naravne vire, ki so jim na razpolago (npr. gozd in zemlja).

Pričakovane (dolgoročno) smeri gospodarskega razvoja, ki že nakazujejo potrebo po iskanju sprejemljivih lokacij za razvoj nekmetijskih dejavnosti, pa nas tudi v tem prostoru silijo k iskanju možnosti za razvoj potencialne manjše (do 2 ha) obrtno industrijske lokacije za prihajajoče dolgoročne potrebe kraja. Možnost lokacije je opredeljena na priloženi grafični prilogi namenske rabe površin ob cesti proti Logatcu nad vaso Laze. Stanovanjska problematika KS zadeva tako iskanje možnosti razvoja širitve naselja na pobočje nad vasjo Laze ob poti na železniško postajo do gozdnega roba in do občinske meje, kot tudi možnosti sanacije obstoječih starih delov vasi, kjer naj bi šlo tudi za načrtno vodeno prenovilo in ohranjanje ključnih poudarkov v že zgrajenem prostoru. Pri slednjem gre za prednostno ohranjanje zunanje meje naselij in kvečjemu za posamezne zapolnitve, rekonstrukcije in adaptacije. Ključni pomen za obstoj in razvoj naselij zadeva problematiko vodooskrbe naselij Jakovice in Laz. Počasno reševanje tovrstne problematike, ki bo predvidoma rešena do konca tekočega srednjeročnega obdobja, vzbuja med krajani še vedno vtis nezadostne in ne dovolj odgovorne skrbi za celovit razvoj območja. In prav zanimivo je, da območje, ki razpolaga z enim najboljših vodnih virov (Litberg na Planinskem polju) ostaja še vedno z vodo neoskrbovano.

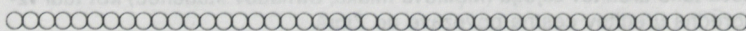
Glede pokopališke dejavnosti so krajani mnenja, da bodo tudi v bodoče svoje pokopavali na planinskem pokopališču.

Zanimivi sta še dve za komunalno urejanje pomembni vprašanji. Prvo zadeva potrebe po gramozu za potrebe vzdrževanja poti, ki ga nimajo v lastni KS in bodo tudi v bodoče navezani na ponudbo Smolevca in Planinskega peskokopa.

Manj dorečen je odgovor na vprašanje skladiščenja komunalnih odpadkov. Te trenutno odvažajo na sporno deponijo »Rjavšče«, ki je dejansko prvotno zaščiteni kraška jama, vendar do tiste mere degradirana, da jo kaže nekaj naslednjih let še izkoriščati, med tem pa poiskati možno lokalno ali centralno odlagališče. V ta namen bi kazalo (kot dolgoročno nalogo) preveriti tudi možnost lokacije ob poti proti avtocesti v šeničnem dolu severozahodno od vasi Laze.

Med usmeritvami, ki zadevajo dolgoročni razvoj KS je pomembna možnost prestavitve sedanje regionalne ceste, ki poteka skozi naselje Laze na njen severni rob. Konkretnije in za srednjeročno obdobje pomembne so pripombe krajanov, ki zadevajo preveritev možnosti »režima« ustavljanja vlakov na železniški postaji Laze. Razvojno nezanemarljiva so tudi stališča do naravovarstvene problematike in s tem povezanim razvojem turizma.

Pri tem so dana opozorila za potrebno zaščito in režime varovanja evidenciranih spomenikov. Izpostavljena pa so tudi stališča po ovrednotenju posameznih mikroambientov znotraj starega dela naselja, preveritve trase jamar-ske transverzale, preveritev možnosti jamar-skega zanimivega kampa vzdolžno od naselja Jakovica in priprava razgledišča na Jakovškem griču kot opazovalna lokacija poplavnih faz Planinskega polja in ne nazadnje vključitev zgrajene gozdne cestne infrastrukture v organizirano turistično ponudbo občine in Notranjske.

reznimi spremembami zaposlovalne in kadrovske politike, predvsem upoštevati dejstvo, da že sedaj prebiva na območju občine dosti več strokovnega kadra kot ga je na območju občine zaposleno.

Občina Logatec bo morala v dolgoročnem razvoju pričeti intenzivneje izkoriščati svoje razpoložljive kadrovske zmogljivosti, v tem okviru pa z ustreznimi spremembami zaposlovalne in kadrovske politike, predvsem upoštevati dejstvo, da že sedaj prebiva na območju občine dosti več strokovnega kadra kot ga je na območju občine zaposleno.

Z znižanjem udeležbe zaposlovanja v prirastku družbenega proizvoda občine in istočasnim povečanjem udeležbe produktivnosti ter z izboljšanjem razmerij v strukturi zaposlenih bomo v občini pospeševali procese produktivnega zaposlovanja.

Spremembe v tehnološki strukturi sekundarnih dejavnosti, povečanje učinkovitosti gospodarjenja in produktivno zaposlovanje bodo omogočili hitrejšo rast družbene produktivnosti dela ter s tem tudi nadaljnji razvoj in zaposlovanje v terciarnih in kvartalnih dejavnostih v občini. Gospodarska struktura občine, v kateri bo tudi na dolgi rok močno prevladoval delež industrijske proizvodnje, se bo odražala tudi na zaposlitveni strukturi.

Z ukrepi na področju prestrukturiranja zaposlovanja v občini bo omogočeno pospešeno zaposlovanje mladine z ustreznim znanjem in strokovno usposobljenostjo. V dolgoročnem razvoju se bodo ob dosedanjih oblikah dela javljale tudi nove. Njihova skupna značilnost se bo odražala v veliko bolj fleksibilnem pristopu k organiziranju in izvajanju dela. Ob doseganju relativno hitre rasti produktivnosti dela bo proti koncu 90-tih let že možno postopno skrajševati delovni čas.

Izdelavo zaposlitvene projekcije za občinsko gospodarstvo smo temeljili na naslednjih predpostavkah:

(1) Najpomembnejši nosilci razvoja v občini ne predvidevajo značilnega porasta zaposlovanja. DO KLI v prihodnjem razvoju ne bo zaposlovala novih delavcev, z reorganizacijo bo dosegla celo zmanjšanje skupnega števila delavcev. Tudi Valkarton ne predvideva povečanja števila zaposlenih.

Manjši dvig novih zaposlitev bo odražal pridobitev razvojne funkcije v TOZD. Za večjo stopnjo rasti zaposlovanja bi se morala povečati proizvodnja, za kar pa obstajajo omejitve v dejstvu, da se rentabilna proizvodnja omejuje z obsegom povpraševanja na območju v radiju 100 km od lokacije tovarne.

(2) Demografski razvoj občine bo temeljil na naravni rasti prebivalcev in pozitivnih selitvenih tokovih, ki se bodo postopno zmanjševali. Na teh podlagah predvidevamo, da bo leta 2000 živelo v občini približno 10.500 prebivalcev.

(3) Deagrarizacija bo v obdobju do leta 2000 bistveno nižja kot v preteklem obdobju, število kmečkega prebivalstva, ki je že blizu minimalnega števila potrebnega kmetijskega prebivalstva, se ne bo smelo znižati na manj kot 5 % od vseh prebivalcev občine. Na podlagi teh usmeritev pričakujemo leta 2000 v občini približno 530 kmečkih prebivalcev.

(4) Predpostavljani gospodarski razvoj, starostna struktura prebivalcev in stopnja zaposlenosti ženski omogočajo predvidevanja, da se bo stopnja aktivnosti nekmečkega prebivalstva gibala v mejah slovenskega povprečja.

(5) Ocena potrebnih delovnih mest z vidika demografskega razvoja občine Logatec (na osnovi projekcije prebivalstva ob upoštevanju počasnega zniževanja doseljavanja v občino in zadrževanja obstoječega salda dnevnih delovne migracije) bi zahtevala v občini Logatec 1.250 novih delovnih mest.

Na navedenih predpostavkah izdelana projekcija kaže, da bi v dolgoročnem obdobju moralo zaposlovanje v občini naraščati po povprečni letni stopnji, 1,8 %, s čimer bi se število delovnih mest na območju občine do leta 2000 povečalo na približno 4.160. (število delovnih mest ob popisu 1981: 2.894).*

Iz projekcije izhaja, da bi ob realizaciji predvidene dinamike zaposlovanja, viri kadrovskih potencialov še nadalje presegali zaposlitvene možnosti v občini. Vendar pa se bo ta razkorak do leta 2000 močno zmanjšal. To se bo odražalo tudi v stagnaciji salda delovnih migracij, ki se v dolgoročnem obdobju ne bo več povečeval. Primanjkljaj delovnih mest se bo zadržal na ravni 650 delovnih mest.

Dolgoročna usmerjenost gospodarskega razvoja s poudarkom na izvajanju sprememb v gospodarski strukturi.

1. Slabšanje gospodarske strukture je razvidno predvsem iz zamujanja pri razvoju in uporabi novih tehnologij ter pri modernizaciji klasičnih industrij. V razmerah take strukture gospodarstva se realizirajo nizka stopnja rasti proizvodnje in zaposlenosti ter nizka stopnja reprodukcijske sposobnosti gospodarstva.

*Že v Smernicah za pripravo planskih aktov občine Logatec (v maju 1988) je bilo opozorjeno, da se bo kot ključno vprašanje izpostavila ocena bodočega števila delovnih mest v občini, ki bo terjalo za svojo razrešitev zavestno preusmeritev sedanjih težav.

Da se obstoječi nosilci razvoja v občini v pogledu zaposlovanja zapirajo, bi bila v tem času še prenapeljena ugotovitev, ki ne bi upoštevala dejstva, da je pomemben razlog za to pomanjkanje jasnih razvojnih strategij OZD na dolgi rok iz katerih bi izšle tudi večje zaposlitvene potrebe.

Pač pa je po drugi strani sedaj že bolj jasno, da se razvoju v dolgoročnem obdobju do leta 2000 izmikajo nekatere ambicioznejše zamisli (vezane na izgradnjo novih proizvodnih obratov, ipd), s katerimi so posamezni nosilci razvoja v občini še v fazi priprave Analize dolgoročnih razvojnih možnosti (v oktobru 1988) zelo resno računali. Nerealizacija teh usmeritev bo zmanjševala število potencialnih delovnih mest za nekaj sto (400–500 delovnih mest).

Iz zaposlitvene projekcije je razvidno, da bi za zaustavitev neugodnih gibanj na področju dnevnih delovnih migracij (za ohranitev salda migracij na današnjem obsegu) morali v občini na dolgi rok zaposlovati po letni stopnji 1,8 %. To je bistveno več kot bi bilo dopustno ob (izključnem) upoštevanju zahteve po produktivnem zaposlovanju, ko zaposlovanje ne bi presegalo 1,3-ino stopnjo. Vendar bi v slednjem primeru do konca 90-tih let povečali migracijski saldo, ki bi v letu 2000 izkazal že primanjkljaj 1.112 delovnih mest.

2. V naši gospodarski strukturi so nujne spremembe, ki jih lahko realiziramo samo z definiranjem novega pristopa, pri katerem bosta izvoz in tehnološki razvoj upoštevana kot glavna pobudnika teh sprememb, odprtost gospodarstva in polna uveljavitev trga pa kot odločilni predpostavki gospodarskega razvoja.

3. Pristop k strukturnim spremembam v gospodarstvu, pri katerem ima izvoz tako razvojno kot tudi plačilno-bilančno funkcijo, bo zagotavljal pogoje za izhod iz krize ter za dinamično in učinkovito gospodarsko rast in razvoj in za hitrejšo prilagajanje procesom v svetovnem gospodarstvu.

4. Strukturno prilagajanje gospodarstva bo zahtevalo, da precej gospodarskih subjektov spremeni proizvodne programe, poveča delovno storilnost in učinkovitost izkoriščanja sredstev, zmanjša število neproduktivnih delavcev, da se pripoji drugim gospodarskim subjektom, pa tudi likvidira.

5. Gospodarska struktura se bo spreminjala v smeri vedno večje udeležbe panog z visoko intenziteto raziskovanja in razvoja (elektronika in komponente, pisarniški stroji in računalniki, zdravila, stroji na električni pogon, itd.), ki zagotavljajo izredno dinamično rast proizvodnje, uvoza in izvoza.

6. Nekoliko manj dinamična rast, vendar večja od povprečne, bo prisotna pri panogah s srednjo intenziteto raziskovanj in razvoja, predvsem pri avtomobilski in kemični industriji.

7. Delež panog z nizko intenziteto raziskovanja in razvoja bo upadal (barvne kovine, črna metalurgija, kovinska predelovalna industrija, les, plutovina in pohištvo, hrana, pijače, tekstil, obutev, usnje, papir, grafična industrija).

8. Novi pristop k problemu graditve gospodarske strukture zahteva tudi nov pristop pri ugotavljanju razvojnih prioritet, ki ne morejo, kot dosedaj biti sektorji ali panoge. Namesto tega bo določen enoten sistem meril za identifikacijo razvojno-izvoznih programov in projektov.

9. Z novim pristopom k ugotavljanju razvojnih prioritet bi se izognili nevarnosti, da dobi prednostni status ponovno širok seznam sektorjev, stanje gospodarske strukture pa ostane kot rezultat takega pristopa dolgoročno nespremenjeno.

10. Uspešno uresničevanje procesa prestrukturiranja gospodarstva nujno zahteva celovite reformske spremembe v gospodarskem sistemu. V tem procesu ima poseben pomen sistem razširjene reprodukcije in lastninskih odnosov.

11. Družbena lastnina se bo lahko krepila samo ob polnem uveljavljanju zakonitosti moderne blagovne proizvodnje in z zapuščanjem nelastniškega koncepta družbene lastnine. Nujno je uveljaviti tudi ekonomske dejavnosti, ki temeljijo na drugih oblikah lastnine.

12. Z dograditvijo družbenoekonomskega sistema na področju razširjene reprodukcije je treba vzpodbujati večjo mobilnost družbenega kapitala prek vlaganj gospodarskih podjetij v druga podjetja, prek vlaganj občanov in delavcev v podjetja in prek neposrednih vlaganj tujih oseb.

13. S spremembami v gospodarskem sistemu je treba zagotoviti samostojnost in odgovornost podjetij kot glavnega gospodarskega subjekta pri kreiranju, odločanju in uresničevanju lastne poslovne in razvojne politike.

14. Upravljanje in izkoriščanje družbenih sredstev morata imeti za pogoj poslovni rizik in prenašanje ekonomskih posledic zaradi neracionalnega in nesmotrnega upravljanja. Motiv poslovanja podjetij v blagovni proizvodnji mora biti dobiček kot edini pokazatelj uspeha poslovanja.

15. Glavni pogoj za uresničevanje strategije sprememb v strukturi gospodarstva je razvoj lastne znanosti in tehnologije ter usposabljanje gospodarstva za ustrezen izbor in izpopolnjevanje tujih tehničnih in tehnoloških rešitev.

16. Strategija strukturnih sprememb mora biti v neposredni povezanosti s sprejeto strategijo tehnološkega razvoja do leta 2000, v kateri so določeni glavni cilji in smeri tehnološkega razvoja ter skupni programi za osvajanje novih tehnologij.

17. Proces prestrukturiranja gospodarstva je v neposredni povezanosti z ustvarjanjem pogojev za ustanavljanje novih organizacij na področju drobnega gospodarstva v smislu oblikovanja fleksibilnejše in tržnim pogojem gospodarjenja prilagojene nove organizacijske strukture gospodarstva.

18. Drobno gospodarstvo je lahko predpostavka graditve nove gospodarske strukture samo v pogojih delovanja tržnih zakonitosti, v katerih bo imel vsak gospodarski subjekt možnost, da sam izbere organizacijsko obliko in določi višino ter strukturo zaposlenih.

19. Organizacije v sklopu drobnega gospodarstva bi bile tehnično visoko opremljene, s čimer bi ustvarile pogoje za graditev sodobne fleksibilne proizvodne strukture, prilagodljive zahtevam trga, tehnološkim in organizacijskim spremembam.

20. S takšnim pristopom se bistveno večajo možnosti za razvoj manjših in srednjih, produktivnih organizacij, ki angažirajo predvsem visoko strokovno delo, nove ideje in inovativne rešitve. Nujno je tudi zagotoviti pogoje za ustanovitev svetovalnih in drugih organizacij, specializiranih za problematiko drobnega gospodarstva.

21. Prestrukturiranje gospodarstva mora uveljaviti projektni pristop tudi z regionalnega aspekta, kar bi omogočilo večje odpiranje in medsebojno povezovanje gospodarskih organizacij.

22. Proces prestrukturiranja mora potekati hkrati z reševanjem problemov inflacije, nelikvidnosti, zadolženosti, idr., s čimer se odpravljajo objektivne omejitve za operacionalizacijo novega razvojnega pristopa s tem pa tudi realne podlage za reprodukcijo obstoječe neugodne gospodarske strukture.

23. Da bi zagotovili hitrejši proces strukturnih sprememb moramo aktivirati vse obstoječe vire rasti in odpirati nove procese, ki bodo zagotavljali do-

datno akumulacijo. Z okrepi ekonomske politike ter spremembami v sistemu razširjene reprodukcije bodo ustvarjene možnosti za dvig učinkovitosti investiranja.

24. Programi in projekti bodo ocenjevani po merilih iz skupine metodologije za oceno družbene in ekonomske opravičenosti investicij. Družbenoekonomska opravičenost bo ocenjena na podlagi ekonomske stopnje donosa in neto sedanje vrednosti. Prednost bodo imeli projekti z najvišjo ekonomsko stopnjo donosa.

25. Nova razvojna zasnova, ki temelji na odprtem tržnoplanskem gospodarstvu bo zahtevala ustrezne organizacijske oblike. Potrebne organizacijske spremembe se bodo nanašale predvsem na prilagajanje notranje organizacije dela in poslovanja ter na razvijanje funkcij, ki so lastne blagovnim proizvajalcem (trženje, raziskovanje in razvoj, plasma, ipd.).

26. Z gospodarsko-sistemskimi rešitvami je treba odpravljati ovire za razvoj različnih oblik ekonomske integracije, skupnih vlaganj, združevanja dela in sredstev ter povezovanja gospodarskih organizacij.

27. Prestrukturiranje gospodarstva je neizvedljivo brez nenehnega procesa ustanavljanja novih in gašenja neuspešnih organizacij. Proces strukturnih sprememb bo neogibno povzročil sanacijo oz. likvidacijo številnih gospodarskih organizacij, kar je najbolj občutljiv element politike prestrukturiranja.

28. S sistemskimi spremembami je treba omogočiti, da izobraževanje in znanost postaneta v celoti dejavnik razvoja, posamezni njuni deli, ki so v neposredni zvezi s proizvodnim procesom, pa da se obravnavajo kot proizvodni dejavniki.

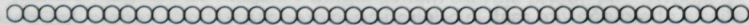
29. Sestavni del programa prestrukturiranja gospodarstva mora biti reševanje naslednjih vprašanj: zagotovitev sredstev za socialno varnost delavcev, zagotovitev sredstev za prekvalifikacijo delavcev ter poenostavitev mehanizmov za ustanavljanje novih organizacij.

30. Strukturne spremembe se ne smejo odlagati zaradi neugodnega tekočega ekonomskega položaja. Nasprotno, začetki procesa strukturnih sprememb je bistveni pogoj za reševanje tekočih problemov.

BELEŽKE:

PLANSKA OPREDELITEV TIPOV PO NASELJIH

Naziv naselja	ŠTEVILO PREBIVALCEV V LETIH					OCENE		TIP
						preb.	dm. naselja	
	1948	1961	1971	1981	1986	2001	2001	
	1	2	3	4	5	6	7	8
Hotedrščica	465	434	413	438	458			C1
Novi svet	169	145	114	118	103			A
Ravnik/Hotedršici	66	65	55	48	54			A
KS HOTEDRŠICA	700	644	582	604	615	710	200	
Jakovica	89	79	82	70	61			A
Laze	327	321	299	296	285			BC1
KS LAZE	416	400	381	366	346	354	10	
Petkovec	366	306	293	255	309			B
Praprotno brdo	69	55	50	47	50			A
Rovte	798	665	569	711	749			C1
Zaplana	57	47	53	50	63			B
KS ROVTE	1290	1073	1055	1063	1170	1302	180	
Medvedje brdo	346	261	217	204	215			B
Rovtarske Žibrše	260	220	213	200	190			B
KS TRATE	606	481	430	404	405	427	5	
Hleviše	96	77	69	55	55			A
Hlevni vrh	72	51	40	31	36			A
Lavrovec	96	69	61	72	75			A
Vrh nad Rovtami	94	68	67	50	47			AB
KS VRH NAD ROVTAMI	358	265	237	208	213	218	5	
Grčarevec	87	94	100	90	94			B
Kalce	200	213	189	220	241			BC2
Žibrše	234	195	189	166	156			A
Logatec	2741	3668	4355	5181	5829			DE
KS LOG. NAKLO in TABOR	3262	4170	4833	5657	6320	7540	3760	
OBČINA LOGATEC	6632	7033	7518	8302	9069	10551	4160	

NAČINI UREJANJA NASELIJ

Tip naselja	Razvojna usmeritev in funkcija v omrežju naselij	Usmeritve za urejanje naselij	Načini urejanja s prostorskimi izvedbami akti	Opombe
A	Ruralna naselja	– poudarek je na izboljšanju bivalnih in delovnih pogojev s sanacijo stanovanjskih objektov, modernizacijo kmečkih gospodarstev in ureditvijo naselja kot celote (komunalna, gradbeno-tehnična sanacija, nadomestna gradnja) – omejena gradbena preobrazba mora biti predvsem skladna s razvojno spremembo strukture kmečkih gospodarstev – v okviru strokovnih podlag za PUP raziskati krajinske, ambientalno-naselbinske, stavbne vrednote, kar naj služi za ohranjanja le-teh, oziroma za oblikovanje meril za urejanje naselij – možna je prenova zapuščenega stavbnega fonda v naseljih (ali samotnih domačij) za počitniške namene pod istimi pogoji, ki veljajo za gradnjo primarnih stanovanj – v hribovitih naseljih je možna gradnja posameznih nekmetskih objektov (predvsem za razvoj obrti) vendar pod istimi pogoji, ki veljajo za ostalo graditev – poudarek je na kvalitativni ureditvi naselij (komunalna, prometna, oskrbna, gradbeno-tehnična); prednost ima prenova in nadomestna gradnja, možna je tudi novogradnja za domače deagrarizirane prebivalce – potencialna kmečka gospodarstva so osnovna razvojna jadra, katerim se podreja razvoj ostalih dejavnosti – možnost gradnje večjega števila novih stanovanjskih objektov (tudi za urbanizirane prebivalce) dopuščati predvsem v območjih, kjer želimo stimulirati poselitev in tam, kjer kval. zemlje zagotavlja predvsem razvoj (pol)kmečkih gospodarstev – novogradnja mora biti predvsem integrirana v okvir naselja – v okviru priprave strokovnih podlag za PUP poleg krajinskih, ambientalno-naselbinskih in stavbnih vrednot raziskati možnosti razvoja kmetijskih gospodarstev, katerim se mora podrejati gradnja nekmetskih objektov in ostale funkcije v naselju ter prostorsko in arhitektonsko-oblikovalsko urejanje naselja; od teh možnosti je odvisna tudi prostorska rast naselja – možna je prenova zapuščenega stanovanjskega fonda za počitniško rabo – v krajinsko kvalitetnih in turistično zanimivih območjih z možnostjo razvoja kmečkega turizma posvetiti posebno urejevalsko pozornost ohranjanju oblikovanega izraza in kulturne podobe naselja	Prostorski ureditveni pogoji (PUP) za prostorsko in funkcionalno zaokrožena območja, ki bodo določali pogoje za gradbene in ureditvene posege v naseljih in v širšem območju	podrobnejše strokovne podlage in usmeritve izdelati za naselja-spomenike naselbinske dediščine:
B	Prevladujoča ruralna naselja;	– urejanje naselij se podreja po eni strani še vedno pomembni kmetijski funkciji, po drugi strani pa njihovi vlogi oskrbnega in zaposlitvenega središča za pretežno agrarno zaledje in s tem povezani pomembnejši stanovanjski funkciji tudi za deagrarizirane prebivalce; navedene funkcije in velikost naselij zahtevajo podrobnejše presoje dolgoročnih prostorskih razvojnih možnosti – graditev in urejanje naselij bo potrebno načrtovati z ureditvenimi načrti, ki bodo zagotavljali rešitev vseh zemljiških, komunalnih, prostorsko-organizacijskih in arhitektonsko-oblikovalskih vprašanj – urejevalsko pozornost posvetiti vaškemu centru ter poudariti njegov oskrbni in družabni pomen z vsebinskimi in urbanistično-oblikovalskimi izboljšavami; posebno pozornost posvetiti izboru lokacij za manjše proizvodne obrate (upoštevati razvoj drugih dejavnosti in oblikovalski vidik, vključitev v naselje in krajino) – v okviru priprave strokovnih podlag za UN poleg krajinskih, ambientalnih in stavbnih vrednot raziskati tudi možnosti razvoja kmetijskih gospodarstev v naselju in možnosti vključevanja večjega števila nekmetskih objektov v naselje; od specifičnih pogojev so odvisna merila za oblikovanje in urejanje naselij (v nekaterih primerih bo smiselno usmerjati nekmečko gradnjo prostorsko ločeno, vendar organizacijsko povezano z osnovnim naseljem, v drugi primerih bo obratno, potrebno vsaj nekatera kmetijska gospodarstva usmeriti na rob naselja – npr. minifarme).	Ureditveni načrti (UN) Deli naselij in širših območij, za katera ni potrebna izdelava prostorskega izvedbenega načrta (ali bo le-ta v kasnejši fazi) se urejajo na podlagi PUP	s posebnimi strokovnimi podlagami za pripravo UN se določijo tudi dolgoročne prostorske možnosti razvoja naselij, ki morajo biti obvezna sestavina izvedbenega akta
BC1 C1	Ruralno urbana naselja: lokalna središč-subcentralne vasi	– stanovanjska graditev urbaniziranih prebivalcev, ki je preobrazila dobro dostopne vasi v primestna stanovanjska naselja se v večini teh naselij omeji na še proste parcele znotraj pozidanega območja: pri urejanju teh naselij ima zato prednost kvalitativni vidik urejanja z zagotovitvijo nemotenega razvoja kmečkih gospodarstev; – v primeru večjega obsega močne dopolnilne gradnje je le-to potrebno načrtovati z ureditvenimi načrti – v prispevnih območjih čistilnih naprav se naselja priključijo na kanalizacijsko omrežje, v ostalih območjih se postopoma zagotovi ureditev odvajanja odpadnih in meteornih voda in vsaj mehanično čiščenje; obvezna ureditev kanalizacije le v naseljih v varstvenih pasovih vodnih virov (isto velja za naselja tipa BC1 in C1 – zaradi značilnosti dosedanjega razvoja občinski center do leta 2000 ne bo dosegel stopnje urbanega naselja tipa E (sklenjeno mestno območje); nadaljnja izgradnja in urejanje naselja mora zagotoviti kvalitativni premik v vsebinskem in prostorsko oblikovalskem razvoju kar bo tudi omogočilo preraščanje v višjo stopnjo urbanega naselja – poleg usmeritev, ki veljajo za naselje tipa D, je pri občinskem centru toliko bolj poudarjena njegova stanovanjska, centralna in zaposlitvena funkcija, kar se odraža tako v večjem obsegu potrebnih stavbnih zemljišč in v zahtevnosti komunalnih, prometnih in energetskih ureditev – za nova stanovanjska območja namenjena družbeno usmerjeni blokovni in strnjeni enodružinski gradnji je priporočljiva gostota 80–150 preb./ha – osrednje območje naselja se vsebinsko in urbanistično preobrazi v mestno centralno območje, ki bo tako v funkcionalnem pogledu kot ambientalno poudarjalo vlogo občinskega centra – pomembni elementi mestnega urejanja so zasnova sistema zelenih površin, in pešaških površin in povezav ter vključevanje širšega krajinskega zaledja za dnevno rekreacijo prebivalcev – kvalitativno in kvantitativno prenovo je potrebno zagotoviti tudi v novejših mestnih območjih, kar bo bistveno zmanjšalo potrebo po urejanju novih površin – razvoj industrije in drugih gospodarskih dejavnosti zahteva ureditev industrijske cone z industrijskim tirom, tehnološko vodo, skupnimi servisi itd.; zagotoviti je treba razvoj komunalnih in obrtnih dejavnosti v urejenih območjih na primernih lokacijah – pri prostorskem razvoju se upoštevajo v največji meri kvalitetna kmetijska zemljišča; njihova preobrazba je mogoča le v izjemnih primerih; potrebna bo selitev perspektivnih kmetij iz osrednjega mestnega območja na primernejše površine – poleg komunalnih in prometnih ureditev, navedenih za tip D zahteva obseg industrije in drugih uporabnikov centralno toplarno (eno ali več) oziroma plinovod (v primeru zadostnega interesa in potreb uporabnikov) – izgradnja in urejanje mesta se načrtuje in izvaja s prostorskimi izvedbami akti, opredeljenimi v urbanistični zasnovi.	zazidalni načrti ureditveni načrti prostorski ureditveni pogoji	prostorski izvedbeni akti so določeni z urbanistično zasnovo
BC2 C2	Urbano ruralna naselja			
DE	Urbano naselje; Središče občinskega pomena			

FUNKCIJA NASELJI V OMREŽJU NASELJI									
Kazalci po odloku o obvezni enotni metodologiji									
TIPOLOGIJA NASELJI IN OMREŽJE CENTRALNIH NASELJI									
(po metodologiji UI SRS)									
940 oskrbne in storitvene dejavnosti	941 proizvodne dejavnosti	943 druga naselja	Tip naselja	Razvojna usmeritev	Vloga v omrežju centralnih naselij	Prevladujoča funkcija naselja	Gravitacijsko zaledje naselja	Opremljenost naselja s centralnimi funkcijami	Število delovnih mest (DM) v naselju
-	-	9431 – naselja z 20-50 % kmečkega preb.	A	Ruralna naselja	-	razvoj kmetijskih gospodarstev	-	izjemoma posamezne dejavnosti v obrobnih območjih, ki so centri KS, predvsem: trgovina osnovne oskrbe, gostilna, gasilski dom	-
-	-	-	B	Prevladujoča ruralna naselja	mikrolokalna središča	razvoj kmetijskih gospodarstev, delno tudi stanovanj za deagrarizirano domače prebivalstvo	do 500 prebivalcev	posamezne dejavnosti, predvsem v naseljih, ki so sedež KS: trgovina osn. oskrba, gostilna, obrt, gasilski dom, kulturno društvo, 1. osnovna šola, (izjemoma) sedež KS	-
9400 lokalno središče	9410 – naselje z monostrukturno dejavnostjo	9432 – naselje z 10-20 % kmečkega prebivalstva	BC1 C1	Ruralno urbana naselja	lokalna središča – subcentralne vasi	lokalna oskrbna središča (dnevna oskrba) možnost neagrame zaposlitve (zasebni obrtniki, proizvodni obrati z manj kot 50 zaposlenimi, razvoj kmetijskih gospodarstev in stanovanj za urbanizirane prebivalce iz grav. zaledja	do 1000 prebivalec	osnovna šola odprto športno igrišče, oddelek VVZ, trgovina dnevne oskrbe, manjša dvorana (v CD ali OŠ), sedež KS, gostilna, obrt, gasilski dom, odkupna postaja in ev. poslovalnica kmetijske zadruge, sedež KS	do 100 (izjemoma več) DM v oskrbnih dejavnostih in drobnem g. s-podarstvu
-	-	9433 – naselja z manj kot 10 % kmečkega preb.	BC2 C2	Urbano ruralna naselja	-	primestna naselja s prevladujočo urbano enodružinsko gradnjo; prednostni razvoj ima kmetijstvo, urbano gradnjo omejit, poudarek na kvalitativnem urejanju	-	trgovina dnevne oskrbe (v primeru zadostnega števila prebivalcev), obrt	obrniki, izjemoma manjši obrati z manj kot 50 zaposlenimi
9400-9401 vmesna stopnja med lokalnimi in pomembnimi lokalnimi središči	9410-9411 naselja z monostrukturno dejavnostjo, naselja z 2-3 proizvodnimi obrati z največ 1500 zao.	9433	CD	Prevladujoča urbana naselja	lokalna središča – centri I. stopnje	lokalna oskrbna središča (dnevna in občasna oskrba), lokalna zaposlitvena središča s poudarkom na manjših proizvodnih obratih; urejanje manjših sklenjenih območij za družbeno usmerjeno gradnjo, razvoj kmetijskih gospodarstev	do 3000 prebivalcev	osnovna šola, mala telovadnica večnamenska dvorana v KD ali OŠ, odprta igrišča enota VVZ, samopostrežna trgovina in manjše trgovine za dnevno oskrbo, obrtne storitve, gostilna, obrtne storitve, gostilna, bife, ev. gostišče s prenočitvami, pošta s KATC avtobusna postaja, ev. železniška postaja, poslovalnica kmetijske zadruge s trgovino z repro materialom, ev. sedež kmetijske zadruge, gasilski dom, sedež KS	do 500 DM v oskrbnih dejavnostih ter v proizvodnih obratih
9401 pomembnejša lokalna središča	-	-	-	-	pomembnejša lokalna središča – ruralni centri	lokalna oskrbna in storitvena središča (dnevna in občasna oskrba) za pretežno ruralno zaledje s težjim dostopom do večjih središč; zaposlitvena središča za urbanizirano in polkmečko delovno silo v gravitacijskem zaledju; urejanje manjših sklenjenih območij za družbeno usmerjeno stanovanjsko gradnjo, razvoj kmetijskih gospodarstev	nad 3000 prebivalcev	osnovna šola, mala telovadnica, več športnih igrišč, enota glasbene šole, večnamenska dvorana, knjižnica, enota VVZ, zdravstvena postaja, lekarna, samopostrežna trgovina s širokim izborom, trgovina, kmet. repromateriala, več manjših trgovin, obrtne storitve in servisi, gostilna s prenočitvi, bife podružnica banke, pošta s KATC, avtobusna postaja ev. železniška postaja, bencinska črpalka, gasilski center, postaja LM, veterinarska postaja, kmetijska zadruga, sedež KS	do 800 DM v oskrbnih in storitvenih dejavnostih ter v proizvodnih obratih
PLANSKA OPREDELITEV TIPOV PO NASELJI									
ŠTEVILO PREBIVALCEV V LETIH									
1949 1961 1971 1981 1986 2001									
1 2 3 4 5 6									
9402 središča občinskega pomena	9412 – središča z večjimi industrijskimi obrati	9433	D	Prevladujoča urbana naselja	središče občinskega pomena center III. stopnje	oskrbno in storitveno središče (dnevna in občasna oskrba) za širše zaledje (vzhodni del občine in delno sosednje občine; zaposlitveno središče za širše zaledje; urejanja pomembnejših sklenjenih območij za družbeno usmerjeno (tudi blokovno) gradnjo, zagotovi razvoj kmetijstva (varovanje zemljišč, razvojne možnosti kmetij v naselju in po potrebi njihova selitev na obrobja)	do 12 000 prebivalcev	center usmerjenega izobraževanja osnovna šola, velika telovadnica, športni center, VVZ zdravstveni dom, lekarna, dvorana za kulturne prireditve, stalni kino, knjižnica, podružnica glasbene šole, samopostrežna in klasične trgovine z dnevno in občasno oskrbo, obrt (osebne in servisne storitve) več gostiln in bifejev, gostišče s prenočitvami, turistični biro, pošta s KATC, podružnica banke, avtobusna postaja, železniška postaja s prekladalno postajo, bencinska črpalka, veterinarska postaja, poslovalnica kmetijske zadruge, postaja LM, gasilski center, sedež KS (dopolnjevanje funkcij)	do 2000 DM v oskrbnih, storitvenih in proizvodnih dejavnostih
9402 središča občinskega pomena	9413 pomembnejše industrijsko središče	9433	DE	Urbano naselje	središče občinskega pomena – center (V. stopnje	oskrbno in storitveno središče (dnevna občasna in specializirana oskrba) za občinsko zaledje z možnostjo razvoja region. funkcij; osrednje občinsko zaposlitveno središče; urejanje pomembnejših sklenjenih območij za družbeno usmerjeno gradnjo (tudi blokovno) predvsem za potrebe zaposlenih v ožjem območju naselja; omogočiti nemoten razvoj kmetij z razvojem zemljišč in ev. s selitvijo na primerne lokacije	do 30 000 prebivalcev	iste dejavnosti kot v centru III. stopnje z večjimi zmogljivostmi, dodatne dejavnosti: delavska univerza, dom za ostarele občane, center za socialno delo, kulturni center s knjižnico, glasbeno šolo, dvorano za prireditve, razstavi prostor, mladinski in pionirski center, kinodvorana, muzej, športni center, blagovnica, specializirana trgovina in obrt in servisi, centralna avtobusna in železniška postaja, blagovno transportni center, hotel, restavracije, pošta z VATC in multipleksorjev, zavarovalnica, veterinarski zavod SDK, občinska upravne službe, SIS	do 8000 DM v oskrbnih storitvenih, servisnih, komunalnih in proizvodnih dejavnostih
OBČINSKA LOCATRA									
9402 9412 9413 9433 9434									
1 2 3 4 5 6									
KS HOTEVRSICA									
1949 1961 1971 1981 1986 2001									
1 2 3 4 5 6									
KS LAZE									
1949 1961 1971 1981 1986 2001									
1 2 3 4 5 6									
KS ROVTE									
1949 1961 1971 1981 1986 2001									
1 2 3 4 5 6									
KS LOŠ NAKLO in TABOR									
1949 1961 1971 1981 1986 2001									
1 2 3 4 5 6									